

2 | 2013

ZPRÁVY A INFORMACE
ČESKÉ KOMORY
AUTORIZOVANÝCH
INŽENÝRŮ A TECHIKŮ

ČKAIT

TÉMA TOHOTO ČÍSLA

STAVEBNÍ VELETRHY BRNO 2013

AUTORSKÝ DOZOR NEMÁ JASNÁ PRAVIDLA

KRITÉRIUM NEJNIŽŠÍ CENY DEVASTUJE STAVEBNÍ TRH

SHROMÁŽDĚNÍ DELEGÁTŮ POTVRDILO STABILITU ČKAIT

MÁTE ZÁJEM O ELEKTRONICKÝ FORMÁT Z+i ČKAIT?

ISSN 1804-7025

02

9 771804 702001

OBRAZY ZE SHROMÁŽDĚNÍ DELEGÁTŮ ČKAIT 2013

Obsah

Úvodník předsedy 1

NÁZORY A STANOVISKA 2

Odpovědnost projektanta za projektovou dokumentaci a provádění stavby 2
Poznámky ke článku Odpovědnost za projektovou dokumentaci a provádění stavby 4
Odpovědné úřady tolerují anarchii ve stavebnictví! .. 6
Bezpečná cena – diskuse 7
Tlak na ceny snižuje kvalitu stavebních projektů .. 8

Z ČINNOSTI KOMORY 8

Reportáž ze Shromáždění delegátů ČKAIT 2013 ... 8
Představenstvo Komory dokončuje úkoly volebního období 9
Aktiv technologů a techniků prostředí staveb v Rančířově projednal legislativní a konstrukční témata 10
Stavební veletrhy v Brně v dubnu zahájila Ouvertura 11
Nový život opuštěných staveb: Industriální stopy na veletrhu IBF Brno 2013 ... 12
Konference Hodnocení energetických vlastností budov na IBF 2013 v Brně 13
18. mezinárodní sympozium Mosty/Bridges 2013... 13
Aktiv dopravních inženýrů zahájil činnost 14
Aktiv oboru pozemní stavby 14
Závěry z konference Kvalita ve veřejné stavební zakázce 15

UDÁLOSTI V OBLASTECH 15

Praha 16
České Budějovice 16
Plzeň 17
Ústí nad Labem 18
Pardubice 19
Ostrava 20
Olomouc 20
V domě Komory v Praze se sešli v květnu 2013 čestní členové ČKAIT 21

PRÁVO 22

Právní podpora pro členy ČKAIT 22

ODBOBNÉ ZAJÍMAVOSTI 26

Historickým městem roku 2012 je Jilemnice ... 26
Středisko vzdělávání a informací 27

JUBILEUM 28

Životní jubileum Ing. Romana Zoufala, CSc. 28

VÝZVA PRO ČLENY 28

Elektronický formát časopisu ČKAIT zprávy a informace (Z+i) 28

Úvodník předsedy

Měl jsem to vymyšlené tak, že místo obligatorního úvodníku převedu svoje vystoupení na Shromáždění delegátů ČKAIT z audiopodoby do podoby textové. Magistra Rafajová se hodně zlobila nad magnetofonem, potom ještě dbala, aby byly odstraněny v mém projevu hovorové vsuvky. No prostě práce zbytečná – a víte proč? Nebylo to moc ke čtení. A jak je u mne zvykem, chci dělat pouze věci smysluplné. Tím spíš, když ke mně čím dále častěji přicházejí kolegové a sdělují mi, že úvodníky rádi čtou. Řeč byla dlouhá a patřila do prostředí Národního domu. Na valných hromadách, na Shromáždění delegátů ČKAIT nechci oddrmolit napsanou zprávu. Osvědčila se varianta tištěné výroční zprávy, kterou si můžeme přečíst v klidu před shromážděním, nebo po něm. Prima. Ale já nejsem spisovatel, novinář a v určený květnový týden musím úvodník odeslat do Brna. Co s tím? Nezbylo mi, než se rychle vrátit k myšlence nového standardního úvodníku. Paní magistro Soňo, promiňte, schovám si projev na příště pro informaci.

Od posledního čísla Z+i se událo v komorovém, ale i mém osobním životě dost událostí. Narychlo jsem projel, proletěl Havajské ostrovy, zaplavil si v Pacifiku. Navštívil jsem krásnou Madeiru, nevlezl do Atlantiku, přežil Shromáždění delegátů ČKAIT, producoval se na brněnských veletržích, sešel se s čestnými členy, poseděl s ministrem Jankovským, poobědval s ministrem Stanjurou, nechal vyměnit okna a dveře, odmítl několik žádostí o navýšení peněz, sešel se s mnoha zajímavými členy Komory, napsal jednomu hulvátovi, autorizovanému inženýrovi, osobní dopis, navštívil Rančířov, odzimaloval bazén, řeknu vám, nenudil jsem se. Do toho občas ještě spolupráce nad studiemi, územními plány. Musel jsem se ještě omluvit z několika jistě výborných akcí, jako bylo vyhlášení Grand Prix, Stavby roku Olomouckého kraje, reagoval jsem na metropolitní plán Prahy, Analýzu stavební kultury, prošel se krásnými hradčanskými zahradami, vyslechl si úžasný koncert České filharmonie, přečetl zajímavou knihu od Jakuby Katalpy, pobavil se nad zprávami a vystoupeními politických špiček. Mimochodem – všimli jste si, že když se vrátíte po delší době ze zahraničí, máte čistotu pohodovou mysl a jenom vám vrazí do rukou v letadle noviny, začne na vás padat jedna katastrofa za druhou? Nikdo spolu již nemluví, jenom na sebe všichni štěkají, žalují, dělají se lepšími než ti druzí. Na to platí jediné – vypnout televizi dálkovým ovladačem (minimálně zvuk), ještě lépe však obraz. Noviny pak číst až za několik dní.

Mám všechno, a proto je pro mou rodinu vážně obtížné nadělovat mi dárky. Letos mne dcery obdarovaly drahým iPadem. Nejsem už na tyto novinky moc vysazený. Ale poslechl jsem je, vzal iPad s sebou na cesty, posílal zprávy rodině, jak se mám, jenže zároveň jsem neodolal a sledoval zprávy z domácího rynečku a už jsem v tom zase lítal. Nedávno mi řekl jeden vážený docent: „Pane inženýre, vy to vážně čtete? Já vám nevěřím, považuji vás za rozumného.“ Má pravdu, proč se otravovat. Rozhodl jsem se, že v zahraničí budu velmi vážit výběr zpráv. Na Madeiru jsem přešel ke zprávám důležitým pro můj odborný růst. Jakým? Např. známý ředitel divadla J. S. se rozvedl, nedokázal naplnit přání své ženy dát jí potomka, bývalý premiér si koupil za poctivě získané peníze další byt, tentokrát na Smíchově, Florida asi již nic moc. Řekněte, není taková zpráva i pro vás důležitá? Jak jsme mohli v minulosti bez nich být živi?

Potom nás nemůže rozčilit zasvěcený článek ve známém deníku o problémech stavbařů. Naše mediální manažerka žhaví telefony, poradkyně Marie Báčová píše přes noc odpovědi na šílené otázky, předseda komise pro drobné podnikání Jožka Mitrenga píše o problémech malých firem. Výsledek? Jedna věta vytržená z kontextu a spousta nesmyslů v dalších větách. Pokud jste dočetli až sem, omlouvám se za zlehčující tón. Ale musel bych se zbláznit, kdybych se nechal zatáhnout do této podivné hry. Celý život jsem se totiž pohyboval pokud možno v reálném světě technické problematiky. Nežijeme ve virtuálním světě Matrixu.

Každý rok, letos již po páté, mám tu čest potkat se s čestnými členy Komory. Je to balzám na duši, promluvit s kolegy, kteří již nemají pracovní starosti, hledí na mnoho věcí s nadhledem. Nemám rád výroky typu „už bylo dobře“, protože je dobře i teď, jenom si musíme vybrat, zda potřebujeme pořád růst, anebo žít svůj život v pohodě. To rozhodnutí za nás nikdo neudělá, musíme sami vědět, co chceme. Mně se to mluví, ale kdyby mi bylo pětatřicet let, ženatý, děti, práce nikde, investor neplatí. Jenže i já měl pětatřicet a vypořádal jsem se s tím. Na setkání s čestnými členy se probere mnoho zajímavých věcí. Někdo přišel s nápadem, aby Komora vyjednala větší vliv státu na stavbu bytů, druhý, že Komora má dbát na větší uplatnění nových

vynálezů, třetí, že Komora má zjistit, jaká je kvalita absolventů. Není toho málo, co by Komora měla splnit. V minulosti jsem psal, jak obtížné je uplatnit změnu zákona. Jsme skupinou, která je pro „legislativce“ nezajímavá. Nemáme miliardy z obnovitelných zdrojů, z likvidace odpadů. Nemůžeme vydírat veřejnost jako lékaři. Připusťme si stav, jaký je, a snažme se pomoci si sami.

Ještě se zmíním o aktivu. Jednalo se o již třicátý aktiv a Ing. Pater společně s Ing. Janouškovou jej měli dobře připravený. Byl na něm Ing. Michálek z Metrostavu a prezentoval nám stavbu nádrží na ropu a benzin v Hostýnských vrších. Když jsem viděl, jaká perfektní práce byla udělána, kašlu na všechny invektivy politiků, novinářů, lidí, kteří nic nevykonali. V takových případech si vždy uvědomím, jaké krásné povolání je stavitelství. Jistě onu složitost, nuance problematiky výstavby není schopna laická veřejnost vnímat, a ke všemu ještě, když se nádrže zasybou a časem obrostou stromy. Musím říci, konec konců jsem to řekl i na aktivu, že my technici a inženýři se nemáme za co stydět.

Několikrát jsem se zmínil, že se mi líbí v Břevnově, mám rád procházky do kláštera. Dostalo se mi ke čtení vyprávění arch. Pavla Havlase. Již dvacet let pracuje jako dozor v klášteře. Zmiňuje se o jednoduchých, ale místně příslušných konstrukcích zdí z opuky, stavěných jako kamenná rovnánina na jílovou maltu – technologie dovedená v této lokalitě k dokonalosti. Při rekonstrukci opěrných zdí postupovali stejně jako před staletími. Obdivuje dokonalou práci tesařů Baltazara Poltzera a Josefa Leflera. Proč se o tom rozepisují? Jenom když si budeme vážit práce našich předků, můžeme hledět s nadějí do budoucnosti. Slyším mnohdy, jak je to špatné s mladými, ale nevěřím tomu – vždyť kolik mladých stavbyvedoucích staví, kolik mladých projektantů navrhuje pěkné stavby.

Vrátím se k již zmíněnému obědu s ministrem Stanjurou. Povídky se o všem, okolo lítají miliardy na dopravní stavby, o vložené koruně do veřejných investic a její návratnosti pro společnost a do toho říkám: „Pane ministře, já na vás nechci miliardy, mně, respektive Komore, by stačilo pár set tisíc.“ A vysvětluji, že chceme vydat publikaci Bezbariérové užívání dopravních staveb. „Já vám nic nedám, protože kdybys dal vám, chtěli by ostatní taky“. A je to – zase si musíme pomoci sami a publikaci zaplatit z našich členských příspěvků. Už se těším, jak státní úředníci budou škemrat, zda by ji nemohli dostat.

S ministrem Jankovským jsem vedl debatu o technickém dozoru investora. Sám ministr na Fóru českého stavebnictví řekl, že nejslabším článkem ve výstavbě je TDI. Využil jsem jeho výroku a nabídl, ať TDI

patří mezi vybrané činnosti a ne mezi volné živnosti. Požádal mne, abychom vypracovali věcný záměr. Zkušený lobbisté mi vysvětlili: „To tě dobře odkopl.“ Ano, jsem si vědom, že od věcného záměru k podpisu prezidenta je dlouhá doba, ale jdeme do toho. Vždyť není logický současný stav, že dozor může vykonávat i teta z Orlických hor. Je také pravda, že soukromí investoři si hlídají své privátní peníze a na dozor si vybírají autorizované osoby s výbornou referencí. Kéž by byla stejná snaha i u veřejných investic. Tam pořád vítězí ne pravda, ale institut nejnížší ceny. Podali jsme návrh o doplnění zákona o veřejné zakázce, ale...

Oblast Praha vypracovala kvalitní připomínky k zadání Metropolitního plánu. Jsem tomu rád a také jsem dotyčným za jejich dobrou práci poděkoval. Zůstal jim prostor i na mé připomínky. Myslím, že oponovat kvalifikovaně na úrovni vlády, krajů, měst je něco, čím se musíme zaobírat. Stěžovali si kolegové, že do územního plánu se dostala podmínka, že jedině autorizovaný architekt může projektovat stavby v území. Musím se zeptat, co udělali autorizovaní inženýři, technici, když se projednával územní plán onoho města. Plakat nad rozlitym mlékem je k ničemu. Již jsem si zvykl, že vše, co bylo uděláno v Komore v minulosti, bylo dobré a to, co děláme teď, nestojí za nic. Ano, kritiku přijímám a v nadsázce říkám: za vše mohu já, předseda. Není však od kritiků korektní, že nevidí spoustu dobré práce aktivních členů Komory, vždyť jsem to samé přisoudil i novinářům.

Byl jsem pozván na vyhlášení staveb Jihomoravského kraje, příští týden pojedou do Otrokovic na stavbu Zlínského kraje. Stalo se dobrým zvykem ocenit i stavbyvedoucího, vidím na oceněných, jak jim dělá dobře, že si jich někdo všimne. Přemýšlím, jak stavbyvedoucím pomoci. Možná, že elektronické vzdělávání může být onou cestou, jak jim umožnit získávat informace.

Bude nám všem položena otázka, zda chceme dostávat Z+i v tištěné, nebo elektronické podobě. Dopředu chci uklidnit všechny skeptiky – vždy bude část vydávána v tištěné podobě, hledáme jenom, kolik bude zájemců o tuto formu. Stejně tomu bude i u časopisu Stavebnictví.

Snad jsem vás moc neotrávil, je již zase před prázdninami, dobrou, kdy si vás většina bere dovolenou. Odpočívajte, pozorujte, jaké je to jinde, a myslím, že bude ještě lépe.

K čemu je člověku, když získá celý svět, a přitom ztratí duši?

*Ing. Pavel Křeček
předseda ČKAIT*

Odpovědnost projektanta za projektovou dokumentaci a provádění stavby

Výkon povolání autorizovaných architektů, inženýrů, popřípadě techniků, je postaven od samého počátku důsledně na osobní odpovědnosti fyzických osob, a to za celistvý výkon profese v rozsahu, pro který je autorizovaným osobám autorizace udělena. V procesu přípravy právní úpravy výkonu povolání v roce 1991 až 1992 (následně provedené zákonem č. 360/1992 Sb.) bylo v souvislosti s tehdy připravovanou rozsáhlou novelou stavebního zákona (provedenou zákonem č. 262/1992 Sb.) v legislativním procesu dohodnuto, že základní vymezení specifických činností podléhajících režimu regulace (tzv. „vybraných činností ve výstavbě“) bude součástí stavebního zákona, přesnější specifikace těchto činností, podmínky přístupu do profese (autorizace), podmínky jejich provádění, podmínky dohledu nad pro-

váděním profese včetně disciplinární působnosti, podmínky přístupu k výkonu profese osobami ze zahraničí a profesní souvislosti (zejména výkon profesní samosprávy) pak byly svěřeny zákonu profesnímu. Základní výměr „vybraných činností ve výstavbě“ podával § 46 (později § 46a a § 46b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, které v nové právní úpravě nahradila ustanovení § 158 až § 160 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavebního zákona), ve znění pozdějších předpisů.

Podle stavebního zákona se principiálně rozumí „vybranou činností ve výstavbě“ dvě základní profesní činnosti: „projektování“ a „vedení

provádění staveb“, přičemž ustanovení § 158 obsahuje též podrobnější členění a specifikace vybraných činností v oboru „projektování“. Stavební zákon dále rámcově ukládá projektantovi osobní odpovědnost za správnost, celistvost, úplnost projektové dokumentace, bezpečnost a proveditelnost stavby podle jím vypracované a ve stavebním řízení schválené projektové dokumentace (§ 159 odst. 2). Profesním výkonem jsou jakožto vybraná činnost ve výstavbě též dokumentace pro provádění stavby. Z rozsahu těchto činností a jejich výčtu je zřejmé, že zákonodárce sledoval celistvost výkonu profese především z hlediska osobní odpovědnosti fyzické osoby. Od samého počátku bylo předmětem výkladových úvah, spadá-li do režimu této komplexně koncipované osobní odpovědnosti též výkon autorského dozoru, o čemž postupně panovala shoda nejen profesní, ale i obecná. Svého vyjádření doznala nejen v zákonu o výkonu povolání v podrobnějším rozvedení působnosti autorizovaných osob, ale též například v právu dohledu nad dílem podle autorského zákona. Dokonce byla zařazena do stavebního zákona, avšak v poněkud systémově sporné souvislosti; omezení tohoto podstatného výkonu obligatorně pouze na stavby realizované z veřejných rozpočtů, tzv. veřejné zakázky, postrádá z hlediska účelu autorského dozoru opodstatnění, neboť smyslem tohoto dozoru je, aby autor projektu jakožto osobně odpovědný profesionál sledoval provádění stavby v souvislosti s projektem a aby případně mohl korigovat tyto postupy tak, aby předcházely vzniku škod.

Proto již při formulování tezí nového stavebního zákona před rokem 2006 obě Komory ČKAIT a ČKA, které podle zákona o výkonu povolání sdružují projektanty staveb, navrhovaly, aby vzhledem k povinnostem, které zákon projektantovi ukládá, byl autorský dozor v zákoně definován jako povinnost a právo projektanta při vypracování a dozoru nad všemi dalšími stupni projektové dokumentace a realizaci stavby schválené ve stavebním řízení podle jeho projektu. Nový stavební zákon, jak jsme uvedli výše, nakonec nesystémově uložil stavebníkovi povinnost zajistit autorský dozor nad projektovou dokumentací a prováděním stavby (§ 152 odst. 4) pouze u staveb financovaných z veřejných rozpočtů, kterou provádí stavební podnikatel jako zhotovitel.

Projektant většiny staveb (staveb, které nejsou financovány z veřejných rozpočtů), jenž zpracoval projektovou dokumentaci schvalovanou ve stavebním řízení, pokud s ním stavebník nesjedná samostatnou smlouvou o provádění autorského dozoru, nemá možnost sledovat a odsouhlasovat projektovou dokumentaci zpracovávanou v dalších projektových stupních (zejména supervidovat dodavatelskou dokumentaci) a sledovat stavbu při jejím provádění. Navíc není dokonce uvedena ani ve výčtu osob, které jsou oprávněny provádět záznamy do stavebního deníku (§ 157 odst. 2). Zákon projektantovi tak nedává možnost, aby mohl plnit povinnosti a nést odpovědnost, které mu právní předpisy ukládají.

Vzhledem k tomu, jakou odpovědnost a povinnosti stavební zákon projektantovi ukládá, bylo snahou obou profesních komor chránit projektanta a zjednat v této věci nápravu, a to v souvislosti s přípravou rozsáhlé novely stavebního zákona, již měly být odstraněny alespoň nejkřiklavější chyby, které tento předpis obsahoval. Komory proto navrhly jednak definici „autorského dozoru“ do ustanovení § 2 odst. 2, jednak doplnění § 158 a § 159 (výčet vybraných činností ve výstavbě a rámec jejich provádění) a konečně též drobná doplnění v těch ustanoveních stavebního zákona, která se týkají výkonu kontrolních činností – to jest § 110, § 133, § 134, § 152 a § 157 odst. 2.

Návrh definice autorského dozoru do citovaného § 2 odst. 2 zněl: ***Autorským dozorem se rozumí průběžně vykonávaný odborný dozor projektanta nebo hlavního projektanta, popřípadě osoby jím pověřené, nad souladem prováděné stavby s projektovou dokumentací.***

Do znění § 152 byla v rámci připravované novely navržena změna § 152 odst. 4, již se původní znění navrhovalo nahradit novým zněním.

To původní znělo: *U stavby financované z veřejného rozpočtu, kterou provádí stavební podnikatel jako zhotovitel, je stavebník povinen zajistit technický dozor stavebníka nad prováděním stavby. Pokud projektovou dokumentaci pro tuto stavbu může zpracovat jen osoba oprávněná podle zvláštního právního předpisu, zajistí stavebník autorský dozor projektanta, popřípadě hlavního projektanta nad souladem prováděné stavby s ověřenou projektovou dokumentací.*

Návrh nového znění byl: ***Stavebník je povinen u prováděné stavby zajistit autorský dozor projektanta nad souladem dalších projektových stupňů a nad souladem prováděné stavby s ověřenou projektovou dokumentací. U stavby financované z veřejného rozpočtu, kterou provádí stavební podnikatel jako zhotovitel, je stavebník povinen zajistit technický dozor stavebníka nad prováděním stavby.***

Tato změna by si dále vyžádala úpravu § 157 odst. 2, a to následujícího znění: ***Stavební deník nebo jednoduchý záznam o stavbě je povinen vést zhotovitel stavby, u stavby prováděné svépomocí stavebník. Záznamy do nich jsou oprávněni provádět stavebník, stavbyvedoucí, osoba vykonávající stavební dozor, osoba provádějící kontrolní prohlídku stavby a osoba odpovídající za provádění vybraných zeměměřičských prací. Záznamy je dále oprávněn provádět osoba vykonávající technický dozor stavebníka, projektant, který vykonává autorský dozor, koordinátor bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, působí-li na staveništi, autorizovaný inspektor u stavby, pro jejíž provedení vydal certifikát podle § 117, a další osoby oprávněné plnit úkoly správního dozoru podle zvláštních právních předpisů.***

Tyto změny považovaly obě profesní komory za nezbytně nutné, neboť se v praxi vyskytovala a vyskytuje řada případů, že stavebník nejenže nesjednal s projektantem, který zpracoval projektovou dokumentaci stavby ke stavebnímu povolení a je za tuto dokumentaci ze zákona odpovědný, vypracování navazující dokumentace pro provádění stavby, jež je rovněž vybranou činností ve výstavbě a je součástí celistvých výkonů projektové přípravy stavby (čímž ostatně již narušil kompaktní a komplexní profesní odpovědnost), ale nesjednal a neumožnil vykonávání autorského dozoru. Profesionál s mimořádně rozsáhlou osobní profesní odpovědností je tak prakticky vyloučen z možnosti tuto odpovědnost realizovat a naplňovat; je zbaven možnosti se vyjádřit ke změnám, které stavebník žádá, popřípadě které dodavatel stavby provede. Je fakticky zbaven možnosti upozornit na nesoulad prováděné stavby s jím předanou projektovou dokumentací, protože mu většinou není umožněno své výhrady uvést ve stavebním deníku, aniž je však zbaven odpovědnosti stanovené stavebním zákonem; proto je ostatně pravidelně v těchto případech stavebním úřadem a při případných soudních sporech soudy činěn odpovědným za nedostatky zjištěné v dalších stupních projektové dokumentace (kterou dokonce ani nezpracoval) a na stavbě.

Projednávání velké novely stavebního zákona dávalo naději, že tato pro projektanty důležitá změna bude zákonodárci pochopena a akceptována. V návrhu předloženém sněmovně však tato úprava provedena nebyla. Proto se věci ujali poslanci a poslaneckým pozměňovacím návrhem se pokusili tento nedostatek napravit. Bohužel, zásahem Ministerstva pro místní rozvoj nebyly tyto návrhy přijaty s odůvodněním, že autorský dozor je údajně dostatečně upraven zákonem o výkonu povolání – citujeme z vyjádření MMR k poslaneckému pozměňovacímu návrhu: *stavební zákon neupravuje, kdo je oprávněn vykonávat autorský dozor (upravuje zákon č. 360/1992 Sb.), v žádném § nestanoví této osobě povinnosti, na rozdíl od stavbyvedoucího nebo osoby vykonávající stavební dozor, a proto je v § 157 logicky zařazen ve větě třetí (nikoli*

ve větě druhé). Obdobně znělo zdůvodnění k ostatním navrhovaným úpravám. Jak jsme uvedli výše, autorský dozor není definován v zákonu o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, a ani to tomuto zákonu – s ohledem na koncepci, přijatou pro stavební zákonodárství v souvislosti s novelou zákona č. 50/1976 Sb. zákonem č. 262/1992 Sb., kterou nová právní úprava celé přejala – nepřísluší. Ministerstvem odkazovaná (avšak necitovaná) ustanovení zákona č. 360/1992 Sb. – tj. § 17 a § 18 – pouze popisují rozsah profesní kompetence, nikoli však uspořádání výkonů podle fází, neboť to plyne z obecné právní úpravy, a to ze stavebního zákona, který definuje tzv. „vybrané činnosti ve výstavbě“. Zákon č. 360/1992 Sb. proto nedefinuje ani dokumentaci k územnímu řízení, ke stavebnímu řízení, k provádění stavby, dokumentaci skutečného provedení stavby – a tudíž ani „autorský dozor“.

V reakci komor na toto vyjádření MMR se konstatuje: *Autorský dozor je velmi specifická forma dohledu nad prováděním stavby – je-li v zákonu nutno specifikovat dohled nad prováděním jednoduché stavby (stavební dozor), pak je naprosto absurdní, že autorský dozor (při rozsahu odpovědnosti projektantů) uveden v pojmech není – tento návrh souvisí též se základním koncepčním východiskem, kterým je přesné vymezení konkrétní odpovědnosti jednotlivých účastníků procesu výstavby; s pojmem autorský dozor by mělo být ustanovení § 158 uvedeno do souladu. Zpřesnění textu považujeme za mimořádně důležité s ohledem vymezení osobní odpovědnosti v § 159 a s přihlédnutím k požadavkům na skutečně účinnou kontrolu stavebních činností. „Fakultativnost“ autorského dozoru (v dosavadním § 157 odst. 2 SZ) navozuje dojem, že i odpovědnost projektanta je toliko fakultativní, je-li přípustné, aby stavba, za níž jinak odpovídá dle § 159 odst. 2, může být prováděna bez projektantova vědomí a účasti. Důsledky této koncepce mají občas tragické následky (Praha 1, Soukenická 25 – úmrtí čtyř osob). Autorský dozor není dohled nad dodržením estetických standardů, nýbrž nad kvalitativními parametry celkové koncepce a řešení stavby.*

Smysl autorského dozoru je sledovat z pozice poučené profesní osoby odpovídající za projekt stavby a její kvalitu po realizaci (§ 159 odst. 2 SZ), soulad prováděné stavby s projektem, to jest nést vskutku účinně svoji osobní odpovědnost za stavbu. Tím se nenahrazují jiné odpovědnosti, zejména odpovědnost stavebníka, odpovědnost stavbyvedoucího či koordinátora bezpečnosti práce – a ani stavebního úřadu. Výkon autorského dozoru pak velmi úzce souvisí s kontrolními prohlídkami stavby, jedním z mála skutečných přínosů nového stavebního zákona.

Není-li osobě odpovídající za projekt umožněno sledovat z této pozice vývoj prováděné stavby a případně tento vývoj korigovat a předcházet tak budoucím škodám, je to popření celé koncepce osobní odpovědnosti.

Z uvedeného je zřejmé, že užitou argumentací, podezírající mezi řádky (a někdy v rozpravě v Parlamentu ČR i výslovně) projektanty z usilování o potvrzení jejich autorství či snad o rozšíření zakázky kvůli finanční odměně zákonem svědčí o tom, že jejich autoři nepochopili naprosto podstatu věci a její závažnost. Povinnosti a odpovědnost projektanta jsou stejné u všech zakázek, nejen u zakázek financovaných z veřejného rozpočtu.

Nadále bude projektant u většiny staveb stavebním zákonem činěn odpovědným za jím zpracovanou dokumentaci schválenou ve stavebním řízení, dokumentaci dalších projektových stupňů a za provádění stavby podle této dokumentace. Není mu však zákonem samým dána možnost tyto povinnosti splnit. Tuto skutečnost pokládáme pro projektanty za velmi nebezpečnou.

V poslední době se dokonce vyskytují případy, kdy investoři vypisují veřejnou soutěž zvlášť na vypracování projektové dokumentace a zvlášť na vykonávání autorského dozoru. Již z názvu „autorský dozor“ zcela jasně vyplývá, že se jedná o dozor autora projektu. Ten vypracoval projektovou dokumentaci stavby a z ustanovení stavebního zákona je odpovědný za všechny stupně projektové dokumentace a soulad provádění stavby s touto dokumentací. Proto autorský dozor může vykonávat pouze autor projektové dokumentace.

Investor může vypsát pouze soutěž na provádění technického dozoru investora. Soutěž na vykonávání autorského dozoru je v rozporu se stavebním zákonem. Nezbývá tudíž, než vzít za výchozí síce problematické, ale opakovaně deklarované a v parlamentní rozpravě zachycené zdůvodnění MMR a argumentovat, že povinnost autorského dozoru plyne ze zákona o výkonu povolání, popřípadě podpůrně ze zákona autorského – a této konstrukce se držet až do doby, než budou odstraněny další nedostatky stávajícího stavebního zákona, popřípadě než bude nahrazen stavebním zákonem novým.

JUDr. PhDr. Jiří Plos
ČKA, pracovní skupina pro legislativu
Ing. Bohumil Rusek
odborný poradce předsedy ČKAIT

Poznámky ke článku Odpovědnost za projektovou dokumentaci a provádění stavby

Článek vyúsťuje v závěrech ve spojení odpovědností za projektování ve všech stupních a za provádění stavby v osobě „autorského dozoru“ projektanta – „autora projektu“.

Tyto závěry jsou vyjádřeny například ve větě: *Nadále bude projektant u většiny staveb stavebním zákonem činěn odpovědným za jím zpracovanou dokumentaci schválenou ve stavebním řízení, dokumentaci dalších projektových stupňů a za provádění stavby podle této dokumentace.*

Tyto závěry jsou zkrácením ustanovení o odpovědnosti osob činných ve výstavbě tak, jak to vyplývá z ustanovení § 159, § 160, § 152 a § 153 stavebního zákona.

Úvodem je třeba zdůraznit, že projektant odpovídá podle § 159 odst. 2 stavebního zákona za správnost, celistvost, úplnost a bezpečnost stavby provedené podle jím zpracované projektové dokumentace a proveditelnost stavby podle této dokumentace. Z uvedené citace vyplývá, že odpovídá nikoli za provedení stavby podle jím zpracované dokumentace, ale za výsledky své projektové činnosti. Stejně tak projektant odpovídá za projektovou dokumentaci jako za celek, pokud si ke zpracování některé části projektové dokumentace přizve osobu s oprávněním pro příslušný obor nebo specializaci. V tomto směru je třeba však vycházet z definice projektové dokumentace včetně jejich jednotlivých stupňů podle § 158 odst. 1 a odst. 2 stavebního zákona. Z novelizovaného ustanovení § 152 odst. 4 stavebního

zákon vyplývá, že stavebník má zajistit autorský dozor projektanta, případně hlavního projektanta nad souladem prováděné stavby s ověřenou dokumentací. Z tohoto ustanovení však nelze dovodit závěr autorů článku, že projektant odpovídá za „provádění stavby“. Stavbu provádí zhotovitel, který je za svou činnost odpovědný, což vyplývá i z § 160 odst. 1 stavebního zákona. Za provádění stavby je dále odpovědný ve smyslu § 153 odst. 1 stavebního zákona stavbyvedoucí. Stejně tak z ustanovení § 152 odst. 4 stavebního zákona nelze dovodit odpovědnost projektanta, který zpracoval projektovou dokumentaci pro vydání stavebního povolení, za dokumentaci pro provádění stavby.

Pojem „autorský dozor“ není ve stavebním zákoně definován a není definován ani v zákoně č. 360/1992 Sb., který tento pojem užívá v § 17 písm. h), v § 18 písm. j) a v § 19 písm. e), v nichž jsou uvedeny vybrané a další odborné činnosti vykonávané autorizovaným architektem, autorizovaným inženýrem nebo autorizovaným technikem v rozsahu oboru, popřípadě specializace, pro které mu byla udělena autorizace. Z ustanovení § 152 odst. 4 stavebního zákona lze dovodit, že autorský dozor projektanta je dozor nad souladem prováděné stavby s ověřenou projektovou dokumentací. Ověřená projektová dokumentace je dokumentace pro stavební povolení, popřípadě jiné úkony, které je nahrazují.

Z vymezení povinností a odpovědnosti osob činných ve výstavbě a z vyhodnocení jejich vzájemných vztahů vyplývá, že vykonávaný „autorský dozor“ je službou pro stavebníka, která má zajistit soulad prováděné stavby s ověřenou projektovou dokumentací, přičemž jsou stanoveny podmínky pro spolupráci s ostatními osobami činnými ve výstavbě, zejména se stavbyvedoucími (§ 153 odst. 2 SZ), jakož i podmínky pro jejich vzájemnou komunikaci, zejména s využitím stavebního deníku (§ 157 odst. 2 SZ). Autorský dozor projektanta ověřené dokumentace ke stavebnímu povolení tedy není přímo odpovědný za provádění stavby, respektive za zpracování dokumentace pro provádění stavby (§ 158 odst. 2 písm. g) SZ), ale může spolupůsobit k zajišťování souladu prováděné stavby s ověřenou projektovou dokumentací.

Při používání pojmu „autorský dozor“ je třeba připomenout, že není totožný s pojmem „autorský dohled“ podle § 11 odst. 3 autorského zákona (zákon č. 121/2000 Sb.). Podle citovaného ustanovení má autor právo na nedotknutelnost svého díla, zejména právo udělit svolení k jakémukoli změně nebo jinému zásahu do svého díla, nestanoví-li autorský zákon jinak. Je-li dílo užíváno jinou osobou, nesmí se tak dít způsobem snižujícím hodnotu díla. Autor má právo na dohled nad plněním této povinnosti, pro což může využít jinou osobu (autorský dohled), nevyplyvá-li z povahy díla nebo jeho užití jinak, anebo nelze-li po uživateli spravedlivě požadovat, aby autorovi výkon práva na autorský dohled umožnil. Institut autorského dohledu tak slouží ke kontrole užívání autorského díla z hlediska ochrany osobnostních práv autora, kterou musí uživatel strpět. Jedná se tedy na jedné straně o oprávnění autora, a na druhé straně o povinnost uživatele autorského díla.

Text článku vyznívá tak, že podle autorů může autorský dozor vykonávat jen projektant – „autor projektu“, protože jinak nemůže nést jímí interpretovanou odpovědnost podle § 159 odst. 2 stavebního zákona. Dále požadují obecně stanovit stavebníkovi povinnost zajistit autorský dozor projektanta, to je vždy osoby „autora projektu“, která má být nadána oprávněním jakéhosi „superdozoru“ nad zpracováním prováděcí dokumentace a nad prováděním stavby. Tento závěr článku je mylný, vychází z mylného pojetí § 159 odst. 2 stavebního zákona (viz výše) a pojmu odpovědnost vůbec.

Autoři článku uvádějí, že citované ustanovení stavebního zákona zakládá osobní odpovědnost projektanta za projekt stavby ve všech stupních a za její kvalitu včetně realizace stavby, tj. osobní odpovědnost za stavbu. Už však neříkají, co tato osobní odpovědnost znamená, vůči komu se projektanti zodpovídají, co je obsahem této odpovědnosti a jaké právní nástroje v kontextu odpovědnosti jiných osob činných ve výstavbě projektant

podle zákona má. Odpovědnost projektanta podle § 159 odst. 2 stavebního zákona je odpovědností ve smyslu povinnosti. Pokud tedy toto ustanovení stanoví, že projektant odpovídá za správnost, celistvost a úplnost jím zpracované dokumentace a za správnost, celistvost, úplnost a bezpečnost stavby provedené podle jím zpracované projektové dokumentace a proveditelnost stavby podle této dokumentace, jde o stanovení požadavků na výsledky jeho práce, tj. požadavků, které musí splňovat jím zpracovaná projektová dokumentace (podle druhu v § 158 odst. 2 SZ). Neznamená to, že odpovídá a nese negativní důsledky chybné realizace stavby, že odpovídá za důsledky činnosti prováděných jinými osobami činnými ve výstavbě, za zhotovitele stavby, jeho subdodavatele, za stavbyvedoucího apod. Je proto zjevně nesprávné tvrzení obsažené v předposledním odstavci článku, že ten, kdo vypracoval projektovou dokumentaci, odpovídá za všechny stupně projektové dokumentace (míněno asi i ty, které on osobně nezpracovával) a za soulad provádění stavby podle této dokumentace (míněno asi i za postup zhotovitele stavby a ostatních účastníků výstavby).

Formulace § 159 odst. 1 i 2 není nejšťastnější, protože říká, že projektant odpovídá za správnost apod. stavby provedené podle jím zpracované projektové dokumentace a za proveditelnost stavby podle ní. Nicméně jinak toto ustanovení vyložit nelze, protože by to znamenalo popření adresnosti povinnosti a odpovědnosti.

Autorský dozor ve smyslu § 152 odst. 4 stavebního zákona je dozor nad souladem prováděné stavby nad ověřenou projektovou dokumentací (§ 115 odst. 3 SZ). Dozor osoby, která je autorem příslušného stupně projektové dokumentace ve smyslu § 17 písm. h), v § 18 písm. j) a v § 19 písm. e) zákona č. 360/1992 Sb., přímo nezajistí a nemůže zajistit, aby stavba byla prováděna podle ověřené dokumentace, nezajistí, aby osoby, které stavbu realizují – zhotovitel, stavbyvedoucí apod. – postupovaly podle projektové dokumentace. Postup podle schválené dokumentace je vlastní zákonnou povinností osob realizujících stavbu, autor příslušného stupně projektové dokumentace může ke splnění této povinnosti spolupůsobit. Autor projektu však nemá žádné právní nástroje, jak tyto osoby přímo donutit či přikázat jím, aby postupovaly určitým způsobem. Každá z nich je vázána povinnostmi vyplývajícími z příslušných veřejnoprávních předpisů a ze smluv, které uzavřela. Z toho plynou i jejich povinnosti postupovat podle ověřené dokumentace, nikoli z toho, že jím autor projektu bude v rámci autorského dozoru při realizaci stavby něco přikazovat.

Pro autora projektu má z hlediska jeho povinností a odpovědnosti výkon autorského dozoru jen ten význam, že ví a má zdokumentováno, jak stavba postupovala, že má možnost upozornit na chyby, informovat stavebníka, stavební úřad, učinit zápis do stavebního deníku apod. Má tak lepší důkazní pozici pro případ, že se objeví vady stavby nebo dojde v důsledku vad či provádění stavby ke škodám a je tím, kdo za škodu či vady odpovídá. Provádění autorského dozoru může mít pro projektanta rovněž význam v tom smyslu, že mu umožní zjistit, zda případně v průběhu realizace stavby nejsou porušována jeho případná autorská práva.

Z uvedeného vyplývá, že z § 159 odst. 2 stavebního zákona nelze dovodit, že autorský dozor může vykonávat pouze autor ověřené projektové dokumentace a je odpovědný za všechny stupně dokumentace a za provádění stavby. V této souvislosti je ještě třeba poznamenat, že není jasné, proč autoři článku, kteří jako by hovořili v zájmu projektantů, nakládají na bedra projektantů více povinností a větší odpovědnost, než kterou podle právních předpisů a smluvních závazků, do nichž vs toupili, projektanti mají.

Za zpochybnitelný lze považovat také kategorický závěr obsažený v posledním odstavci článku, že soutěž na vykonávání autorského dozoru je v rozporu se stavebním zákonem. Za prvé, jak bylo řečeno, stavební zákon vůbec nedefinuje autorský dozor v rozsahu, v jakém je v praxi aplikován, což konec konců autoři článku připouštějí. Za druhé, jen z obsahu pojmu autorský dozor nelze usuzovat na to, že jde o dohled autora nad tím, jak je

využito jeho dílo. Autor projektu má samozřejmě zájem na tom, aby věděl, kdo a jak jeho dílo využívá, je to jeho výsostným právem; případné porušení autorských práv ovšem představuje zcela samostatnou právní problematiku.

V praxi bývá zpravidla spojován výkon autorského dozoru s autorským dohledem, ale na druhé straně, jestliže „autor projektu“ nemůže z objektivních nebo subjektivních příčin vykonávat autorský dozor podle stavebního zákona, není vyloučeno, aby jej vykonával projektant (§ 22 odst. 4 SZ), tj. osoba oprávněná podle zvláštního právního předpisu k projektové činnosti ve výstavbě.

K diskusi o článku je možné dodat, že právní úprava autorského dozoru je z hlediska systematiky legislativní povahy především smluvní institut využívaný svobodně soukromým investorem. Historicky je autorský dozor hospodářsko-právní institut v předpisech o dokumentaci staveb a pozdě-

ji v předpisech o základních podmínkách dodávek. V systému centrálního plánování se vztahoval na veškeré stavby organizací. V současných podmínkách volného tržního hospodářství by neměla být povinnost zajistit autorský dozor uložena stavebníkům univerzálně u všech staveb prováděných na základě projektové dokumentace zpracované osobou oprávněnou podle zvláštního právního předpisu, ale jen u staveb financovaných z veřejného rozpočtu. Metodika činnosti autorského dozoru logicky patří proto do právní úpravy zákona o veřejných zakázkách a podpůrně by měla být využívána v soukromé sféře. Obdobné úvahy lze vést také o technickém dozoru investora, u kterého se v praxi smluvní volnost plně osvědčila a otázka autorského dozoru z tohoto pohledu je věcí další diskuse.

JUDr. Alena Bányaiová, CSc., JUDr. Miroslav Hegenbart, JUDr. Jan Mareček
Česká společnost pro stavební právo

Výzva pro členy ČKAIT

PŘIPOJTE SE K DISKUSI O AUTORSKÉM DOZORU. DĚKUJEME.

Odpovědné úřady tolerují anarchii ve stavebnictví!

Vážení kolegové, dámy a pánové, dovoluji mi podělit se s vámi o problémy, které se týkají profesně nás všech, stavbařů, a které ovlivňují i pohled laické veřejnosti na nás a snižují vážnost a důvěru v odborníky ve stavebnictví.

Už nadpis tohoto článku se může jevit jako útočný, ale věřte, že je pouze odrazem reality, ve které se snažíme každý den přežít, a ti, kdo by měli vytvářet férové prostředí pro všechny zúčastněné strany v procesu výstavby, se pasovali ponejvíce do rolí archivářů dokumentací, různých prohlášení a dobrozdání.

Základními pilíři na každé stavbě by v základu měli být vždy:

- projektant (autorský dozor);
- stavbyvedoucí (stavební dozor);
- technický dozor.

První dvě uvedené činnosti, tj. činnosti projektanta (autorského dozoru) a stavbyvedoucího (stavebního dozoru) patří mezi vybrané činnosti ve výstavbě. Třetí činnost – technický dozor investora (pokud je zřízen) by podle mého názoru měla být také jednoznačně definována jako vybraná činnost ve výstavbě (v současnosti ji může vykonávat prakticky kdokoli), protože vyžaduje hluboké praktické i teoretické znalosti a zkušenosti, a to jak z oblasti práva, tak z několika technických oblastí. Není proto nic paradoxnějšího, než situace, kdy musí kvalifikovaní zdůvodňovat neopodstatněné požadavky neznalého a nekvalifikovaného, který ještě navíc hájí zájmy investora. Stavební zákon definuje tzv. vybrané činnosti ve výstavbě v § 158 jako činnosti, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě a které mohou vykonávat **pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k jejich výkonu podle zvláštního právního předpisu. Tím zvláštním právním předpisem je zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.**

Vybranými činnostmi jsou projektové činnosti ve výstavbě, kterými se rozumí zpracování územně plánovací dokumentace, územní studie, dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a pro uzavření veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí a projektové dokumentace a odborné vedení provádění stavby nebo její změny.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v § 132 říká, že: **Stavební úřady vykonávají soustavný dozor nad zajišťováním veřejných zájmů, ochrany práv a oprávněných zájmů právnických a fyzických osob a nad plněním jejich povinností vyplývajících z tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení.**

Zatímco u první uvedené činnosti (projektové činnosti) stavební úřady plní povinnosti, nedá se to už konstatovat u odborného provádění stavby nebo její změny (tj. zejména činnosti stavbyvedoucího, stavebního dozoru jakožto vybraných činností ve výstavbě). Nesmíme ovšem zapomenout ani na oprávnění stavebního podnikatele – firmy (mám na mysli rozsah oprávnění), což se dotýká kompetencí spadajících i pod živnostenský úřad. Na tento neuspokojivý stav ve stavebnictví upozornil 14. února 2013 pro ČTK i předseda ČKAIT Ing. Pavel Křeček.

Zákon přitom přikazuje, že každou stavbu musí vést stavbyvedoucí autorizovaný v příslušném oboru stavby. Autorizovaný stavební dozor musí zajistit také stavebník, který staví svépomocí a nesplňuje kvalifikační požadavky stavebního zákona. Týká se to i staveb, u nichž má stavebník pouze ohlašovací povinnost. Jsem jednoznačně zastáncem toho, aby vybranou činností ve výstavbě byla inženýrská činnost. Zejména příprava stavby, podkladů pro výběrové řízení a technický dozor investora. Denně se setkáváme s tím, že např. podklady pro výběrové řízení zpracovávají lidé, jejichž znalosti a zkušenosti se stavbami jsou tristní, nebo dokonce nulové, a odborníci jsou tlačeni do nereálných podmínek, termínů a financí.

Jak tomu bylo v historii?

Odpovědnost za stavbu, respektive požadavek, aby stavbu prováděl odborník, není přitom vůbec nový. Již babylonský král Chammurapi (1792–1750 př. n. l.) postavil svůj zákoník (Chammurapiho zákoník) na osobní odpovědnosti stavitele jako fyzické osoby.

V 18. a 19. století zajišťovaly výchovu stavebních odborníků i řemeslníků cechy. Vyšší školení pak zajišťovala postupně se formující pražská polytechnika. Označení stavitel nebo architekt mohli užívat pouze ti odborníci, kteří se nechali přezkoušet z kreslení a rozpočtů a v kresličské škole byli uznáni způsobilými – tolik vypovídají Dějiny českého stavebního práva od PhDr. Martina Ebela, Ph.D. Od počátku 19. století byl vytvářen tlak

vídeňského dvora na zvyšování kvality vzdělání stavitelů a odpovědnost byla vždy vázána na fyzické, odborně způsobilé osoby.

Jak je tomu v současnosti?

Ze své praxe mohu potvrdit, že více než tři čtvrtiny staveb provádějí firmy, které si na stavební firmy jenom hrají (provádějí např. celé stavby na živnost zednictví nebo nemají odborně způsobilé osoby, které se skutečně reálně účastní provádění stavby). A situace se ještě dále rok od roku zhoršuje. Mohu jmenovat případy, kdy stavební firmu – s.r.o. – vede bývalý policista (původně vyučený řezník), který získal od živnostenského úřadu živnostenský list na Provádění staveb, jejich částí, změn a odstraňování a stává se stavebním podnikatelem. Musí samozřejmě podnikat prostřednictvím tzv. odpovědného zástupce, protože nesplňuje mimo jiné ani kvalifikaci ani praxi. Bohužel již nikdo nekontroluje, zda se tento odpovědný zástupce účastní v potřebném rozsahu podnikání (jak to ukládá živnostenský zákon). Dochází posléze k tomu, že zmíněný stavební podnikatel vesele „podniká“, nepotřebuje ani autorizovaného stavbyvedoucího, protože to nikdy nikdo po něm nechtěl, ani o takovém výmyslu nikdy neslyšel a na stavbách dochází k hrubým chybám a zanedbáním. Důsledkem bývá např. stav, kdy nic netušící lidé si kupují v dobré víře byty a po nastěhování začínají zjišťovat závady, které bohužel není u koho odpovědného reklamovat.

A protože se jedná o firmu s přídomkem s.r.o., ručí pouze do výše základního jmění a nic neriskuje.

Podobný je i druhý případ, kdy majitel firmy (stavební podnikatel) rovněž nesplňuje kvalifikační kritéria a vesele podniká už pod třetí hlavičkou firmy, o „autorizovaných stavbyvedoucích“ ani nemluvě (např. najatý prodávající z OBI).

Stavba se uvede do provozu a pracovníkům stavebních úřadů je naprosto jedno, kdo stavbu předává (kdo podepisuje předávací protokol stavby), z mnoha desítek staveb ani nepamatují, že by si státní stavební dozor zkontroloval ustanovení autorizovaného stavbyvedoucího nebo stavebního dozoru, vyžádal stavební deník a zkontroloval náležitosti (mimo jiné otisk autorizačního razítka a vlastnoruční podpis stavbyvedoucího), ba ani nepamatují, které kontrolní prohlídky stavby se zástupci stavebního úřadu zúčastnili. Vráťím se k nadpisu tohoto článku: Odpovědné úřady tolerují anarchii ve stavebnictví! Ano, je tomu skutečně tak, během několika okamžiků je popřeno profesní vzdělání, odbornost, pravidelná školení a v podstatě dochází ke znevážení a zdegradování postavení autorizovaných osob. Promiňte mi ten přírůstek, ale tento stav se dá přirovnat k situaci, kdy jako pacient přijdu do zubní ordinace s bolavým zubem a po nepřilíh úspěšném zákroku se začnu pít po příčinách neúspěchu, abych posléze zjistil, že zubař není vystudovaným doktorem, ani nemá praxi, ale je to vyučený kovář, který občas trhal zuby koním.

Uvědomme si závěrem, že stavební dílo je budováno na několik desítek let a přehlížení těchto výše uvedených faktů vede, jak jsem uvedl výše, ke znevážování a zdegradování postavení autorizovaných osob, vytváření nerovného prostředí a k finančním ztrátám nejen oprávněných autorizovaných osob, ale i k obrovským finančním ztrátám státu.

*Ing. Václav Petráš, 37 let
autorizovaný inženýr pro pozemní stavby,
autorizovaný inženýr pro požární bezpečnost staveb,
osoba odborně způsobilá v PO,
odborný asistent Fakulty aplikovaných věd ZČU v Plzni*

Bezpečná cena – diskuse

K probíhající diskusi o obsahu termínu bezpečná cena se jako k novému námětu začaly vyjadřovat i osobnosti, které neměly v minulosti s cenami nic společného. Uveřejňujeme stanovisko projektanta pracujícího ve Spolkové republice Německo, které dokazuje, že cenovou politiku je nutno důsledně a trvale sledovat.

Poznámka redakce

Vážení kolegové projektanti,

dovoluji si zde uvést svůj názor na problematiku termínu bezpečná cena. Proč zavádět novotvary českého jazyka jako „bezpečná cena“? Proč vymýšlet něco, co někde jinde již dávno vymysleli jinak a ke spokojenosti dotčené skupiny osob – projektantů?

Mluví o své dlouholeté pracovní zkušenosti v SRN, kde jsem působil jako projektant. Tak jako v SRN by i u nás měl beze zbytku platit honorářový řád, ať už je to UNIKA, či jiné honorářové řady. V autorizačním řádu ČKAIT by podle mého názoru měla být stanovena povinnost dodržování konkrétního honorářového řádu s přesným vymezením maximálního možného procenta snížení ceny stanovené podle honorářového řádu (např. snížení maximálně o 5 %).

Překročení dovoleného procenta snížení ceny více jak o stanovené rozpětí by mělo být pak trestáno sankcemi zakotvenými v autorizačním řádu ČKAIT, např. peněžitou pokutou, v případě opakování pak vyloučením z Komory a odejmutím autorizačního osvědčení a razítka. Obdobná praxe je zavedena např. v SRN (viz běžná praxe DIHK), kdy nabídky pod 95 % ceny podle HOAI jsou označeny za dumpingové a trestají se peněžitými pokutami a odejmutím licence. Na to by měly v ČR dohlížet odpovědné orgány ČKAIT a rovněž tak by měly vyžadovat bezpodmínečné dodržování stanovených cen a důsledně uplatňovat sankce proti

takovým, kteří si tzv. podřezávají vlastní větev a kterých je mezi projektantskou veřejností bohužel relativně mnoho. Dalším bodem je, že při překročení odhadované ceny stavby by mělo docházet automaticky k adekvátnímu navýšení honoráře projektanta tak, jak se to běžně praktikuje např. v SRN. Smlouvy typu konečná cena (bez ohledu na dodatky a navýšení nákladů stavby) jsou z hlediska zpracovatele PD špatné, uzavírané k jeho nevýhodě.

Uvědomuji si, že v právní džungli ČR, kdy platí zásada „nejlevnější vyhrává“, to bude představovat určitý problém, nicméně si myslím, že profesní organizace jako ČKAIT si může upravit svoje vlastní řady a pravidla k obrazu svému bez dalších právních omezení. Pokud by se toto pravidlo v rámci dodržování profesního řádu ČKAIT zavedlo v praxi, budou pak platit taková kritéria, jako jsou reference, kvalita, dodržení termínu a jim podobná.

Objednatel by se také konečně musel probudit a uvědomit si, že inženýry není možné stavět do takové pozice do nekonečna. Analogie se v ČR nabízí ve srovnání s právníky a notáři a jejich honorářovým řádem. Myslím si, že toto je ten správný směr, a nikoliv diskuse o tzv. bezpečné ceně, kdy nikdo přesně nestanoví, co to vlastně bezpečná cena je a co znamená.

V případě, že budete souhlasit s mým názorem, prosím vás tímto o vaši intervenci a jeho prosazování na jednáních odpovědných orgánů ČKAIT a podporu pro zavedení takového opatření do každodenní praxe.

Děkuji.

*Ing. Ludvík Krejčík
autorizovaný inženýr pro stavby vodního hospodářství a pozemní stavby,
oblast Karlovy Vary, dlouhodobě pracující v Německu*

Tlak na ceny snižuje kvalitu stavebních projektů

Nižší kvalitu své práce přiznávají i zástupci projektantských firem. Dumping se stal podle řady manažerů z oboru běžnou metodou soutěže.

Kvalita projektové dokumentace v českém stavebnictví rok od roku klesá. Zhruba třetina (34 %) ředitelů všech stavebních společností a dokonce polovina šéfů těch velkých je přesvědčena, že se v porovnání s předkrizovým obdobím rozhodně zhoršila. Nižší kvalitu přiznávají i zástupci projektantských firem. Vyplyvá to z aktuální analýzy společnosti CEEC Research a KPMG Česká republika. Odborníci varují, že je to šetření na hodně nesprávném místě.

U čtvrtiny zakázek se podle analýzy musí projekt kvůli špatné projektové dokumentaci z podstatné části předělat. Tyto dodatečné náklady navyšují cenu staveb v průměru o 10 %. Náklady na kompletní zpracování dokumentace činí přitom v průměru 3 % hodnoty stavby.

„Snaha investorů ušetřit ve fázi projektové přípravy je krátkozraká. Nekvalitní projektová dokumentace nemůže být předpokladem vzniku kvalitní stavby. To přece nedává smysl,“ upozorňuje generální ředitel společnosti Trigema Marcel Soural. Nejkritičtější jsou firmy zabývající se inženýrským stavitelstvím a velké společnosti. V tomto segmentu trhu potvrzuje zhoršenou kvalitu téměř polovina respondentů. „Kvalita projektové dokumentace klesá úměrně rostoucímu tlaku na tržní cenu,“ říká generální ředitel Metrostavu Pavel Pilát.

„Z hlediska investora je takový krok špatný. Noty musí být zadány naprosto přesně. Pak může po dodavateli stavebních prací vyžadovat kva-

litu a přesnost. Tu mu naopak nemůže zaručit, když dostane do ruky salát. Ale tak to dnes bohužel někdy vypadá,“ říká vedoucí oddělení stavebnictví společnosti Deloitte Miroslav Linhart.

Jestliže mezi stavebními firmami panuje obrovská konkurence, v projektantské činnosti to podle Linharta platí ještě víc. Ve výběrovém řízení často uspějí menší firmy, které sice nabídnou nízkou cenu, ale poté nejsou schopny v rámci svého rozpočtu a možností poskytnout odpovídající kvalitu. Větší firmy tak začínají bojovat o přežití.

„Když vysoutěžíte nějakou zakázku za nesmyslně nízkou cenu, tak abyste se uživil a nezkrachoval, musíte si toho na sebe vzít hodně a logicky vše nějak ošidit. Projektová dokumentace je pak horší a horší a soudě z reakcí stavebních firem se podle ní ve spoustě případů dá jen těžko stavět,“ potvrzuje Linhart.

Nižší kvalitu svých služeb připouští dokonce i velká část projektantských firem. Až 40 % ředitelů uznává, že kvalita práce jejich firmy je v důsledku tlaku na snížení ceny horší než dříve. Projektanti si tak často musí lámat hlavu, jak svoji práci obhájit v rámci legislativních předpisů.

„Jak se může zvyšovat kvalita naší práce, když úhrady za ni klesly na 30 až 40 % původního stavu?“ klade si otázku Jakub Masák, ředitel architektonického ateliéru Masák & Partner. „Zkušenosti jistě rostou, a tudíž výsledky jsou

lepší po stránce technické. Ale také jsme se již naučili dokumentaci efektivně šít a jsou z nás více právníci než projektanti,“ uvedl Masák pro společnost CEEC Research.

Počet reklamací se podle 68 % všech respondentů navzdory horší kvalitě projektů v porovnání s obdobím před krizí nijak dramaticky nezvýšil. Pokud jde ovšem o velké společnosti, potvrzuje nárůst reklamací 37 % oslovených manažerů. Hlavním důvodem reklamací je snaha investora ušetřit na stavbě uplatněním smluvních pokut. Tento názor potvrzují tři čtvrtiny respondentů. Velké společnosti a firmy podnikající v inženýrském stavitelství pak uvádějí jako další důležitý důvod právě zanedbanou projektovou dokumentaci.

„Kritérium nejnížší ceny uplatňované u podlimitních zakázek dopravně-inženýrských staveb vedlo ke zhroucení trhu projektových prací. Dumping se stal běžnou metodou soutěže,“ konstatuje ředitel společnosti HBH Projekt Radovan Hrnčíř. Jeho slova potvrzuje Petr Novotný z advokátní kanceláře Vilímková, Dudák & Partners. „Víme o situacích, kdy je ze šesti nabídek pět s dumpingovými cenami. Solidní projektantské a inženýringové firmy tím samozřejmě trpí,“ dodává.

Tento text je převzat z Hospodářských novin (4. března 2013).

Tomáš Čížek
e-mail: tomas.cizek@economia.cz

Reportáž ze Shromáždění delegátů ČKAIT 2013

Od podzimu 2012 jsme Shromáždění delegátů ČKAIT připravovali. Na valných hromadách byli vybráni a zvoleni delegáti, výroční bilance a zprávy byly několikrát podrobeny kontrole, pozvali jsme čestné hosty a připravili schůzi, tentokrát v Národním domě v Praze na Smíchově. Připravili jsme všechno a z Brna jsme málem nedojeli. Na dálnici před námi vyhořel autobus. Přijela těžká technika, museli jsme čekat. Když jsme se s hodinovým zpožděním pomalu rozjeli, měli jsme možnost si prohlédnout vyhořelý vrak, pokroucenou plechovou krabici – zůstatek robustního autobusu předtím plného konstrukčních plastů. Přesto jsme stihli všechno, byli jsme přivítáni a omluvni.

Národní dům na Smíchově byl pro všechny novým prostředím. Interiér zašlé slávy, honosná složitá schodiště z ušlechtilého kamene, příjemný sál, akusticky dobře laděný s jevištěm, balko-

ny s lunetami, osm těžkých lustrů secesních tvarů dodává měkké světlo sálu, ze kterého dýchá národní osvěta minulých časů, posilování české soudržnosti, vlastenectví. Velká obrazovka, rušivý element, představitel moderní doby, posílila informační prostředí a průběh schůze. Předseda Komory, Ing. Pavel Křeček, prochází ve svém projevu rokem 2012. Svým typickým odlehčeným podáním vkládá do výsledků, pracovních úspěchů a úskalí Komory postřehy z valných hromad a jejich diskusí. Organizace Komory, oblasti a kanceláře, považuje za stabilizované, vítá přínos profesních aktivit a vyzývá oblasti k přípravě voleb v roce 2014, voleb do vrcholových orgánů Komory.

Čestným hostům se dostalo značného časového prostoru. Členové přijímají zdravice rezervovaně, konkrétní sdělení ke spolupráci však vnímají se zájmem. Komora má u všech diskutujících

představitelů pověst solidního, informovaného a profesionálního partnera s konzistentním názorem na úkoly, které můžeme nazvat oblastí společných zájmů.

Na shromáždění vystoupili: Ing. Miroslav Kalous, náměstek ministra pro bytovou politiku Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ing. arch. Josef Panna, předseda ČKA, Ing. Václav Matyáš, prezident SPS v ČR, doc. Ing. Daniel Hanus, CSc., EUR ING, předseda Českého svazu vědeckotechnických společností, PhDr. Benjamin Fagner, ředitel Výzkumného centra průmyslového dědictví FA ČVUT v Praze.

Sdělení čestných hostů byla poznamenána recesí v oboru, tři vystupující použili termínu „bezpečná cena“, jehož význam je teprve nutno identifikovat. Názor na situaci v oboru vyjádřil náměstek ministra Ing. Miroslav Kalous slovy:

„Zatím věci úplně dobré nejsou, ale budeme-li trpěliví, bude to lepší.“ Z našeho bezprostředního okolí, České komory architektů, přišla dobrá zpráva, v některých věcech nadále pnutí trvá, ale převládají praktické společné zájmy. Každý z představených orgánů se snaží přežít důstojně současnou společenskou a ekonomickou krizi, převládají sliby a naděje.

V mandatorním programu byla orientace snazší. Rozpočet Komory je do jisté míry politikum. Informace o tom, že 50 % finančních zdrojů se vrací členům ve formě vzdělávacích a podpůrných programů ČKAIT, je velmi přijatelná a schválení rozpočtu a hospodaření nebylo problémem. Dozorčí rada ČKAIT podala v přehledu svých činností informaci o tom, že nepracuje jen s financemi Komory, ale že sleduje a posuzuje veškeré dění a vývoj ČKAIT.

V 11.15 hod. se dostalo na řadu vyhlášení vítězů 9. ročníku Ceny ČKAIT (podrobnosti jsou v Z+i 1/2013 a Stavebnictví 4/2013). Třicet dva účastníků je rekordní počet uchazečů, svědčí o rostoucím zájmu prezentovat práci na veřejnosti. Komora sleduje společenský cíl, aby inženýr a technik (i naše milé kolegyně) nebyli lidmi bez tváře – stavby nemají být anonymní, za každou je profesionalita, úsilí, vylučování rizika a snaha o nejlepší výsledek. Za každou stavbou je konkrétní osoba, která obohati-

la naše prostředí výsledkem své práce, svých schopností a nadání.

Celkem rutinní bod, změna řádů ČKAIT, měl proběhnout bez problémů, ale sami jsme jej zkomplikovali. Dobrý konec vše napravil.

Diskuse byla konečně diskusí, místy vyústovala v názorové střety. Pánové senior a junior Trnka upozornili na to, že současné pojetí bakalářského studia na vysokých technických školách může vést k rozložení tradičního jednotného vzdělávacího systému pětiletého až šestiletého inženýrského studia s ověřenou dlouholetou evropskou tradicí.

Slyšeli jsme námitku o vměšování do autonomie a kompetence vysokých škol. Obecně můžeme potvrdit, že na úrovni komor středoevropských států se vede diskuse o koncepci studia stavebního inženýra.

Panelové domy, ve kterých bydlí čtvrtina populace, mohou být ohroženy neodbornými zásahy do jejich konstrukce. Toto téma bylo na programu stavebních veletrhů v Brně a Komora měla vlastního odborného mluvčího ve smyslu tradičního německého „Sachverständige“.

Průkaz o energetické náročnosti staveb a fáze jeho zpracování se staly příčinou dalšího ná-

zorového střetu. Je možno předpokládat další třibení na stránkách odborného tisku.

Zazněla i témata otažitější, jako kritika nedostatečného využití výstupů výzkumu, česká antikoncepce mění pohlaví ryb v Německu, její přítomnost v pitné vodě snižuje plodnost mužů a kritika nedostatečného systému školní výchovy k získávání dětí pro stavební obory.

Velmi zajímavým diskusním příspěvkem bylo upozornění na trh v Rusku. Západní evropské stavební trhy jsou pro nás převážně nezajímavé. Naopak v Rusku se doporučuje přejít od kontaktů společenských ke kontaktům obchodním. Připravit v Komoře podklady o ruské legislativě, normách, stavebním řízení.

Penzum ruských závazných předpisů je velmi obsáhlé a používá se i v dalších postsovětských státech jako např. v Kazachstánu. Byli jsme informováni, že Ruská federace vstoupila do Evropské rady stavebních inženýrů.

Vzrušení z diskuse se projevilo při stylizaci usnesení. Vše se obrátilo k dobrému schválení usnesení, při kterém hlasoval proti 1, zdrželi se hlasování 2 a zbylí delegáti, 176 osob, usnesení schválili.

*Ing. Miroslav Loutocký
předseda redakční rady Z+i ČKAIT*

Představenstvo Komory dokončuje úkoly volebního období

Konečně první den v tomto roce po dlouhé zimě, kdy se zdá přijatelně teplé počasí. Je čtvrtek 11. dubna 2013 a do Prahy se z různých koutů Čech, Moravy a Slezska sjíždějí členové představenstva i ostatní pozvaní na letošní druhé zasedání představenstva ČKAIT. Začínáme v 10.04 hod., předseda nás všechny vítá se slovy, že snad je tu už konečně jaro. Dále se pokračuje podle předem zasláního programu kontrolou zápisu z minulého zasedání představenstva. K tomu nejsou žádné připomínky, tak se hned přechází na druhý bod, což je kontrola úkolů. Jsou procházeny úkoly jednotlivých členů podle tabulky a zpracovatelé úkolů oznamují, jak jednotlivé úkoly plní. Aktuální a mezi členy velmi diskutovaný je úkol 1204-5 – problematika AD, TDI a minimální/bezpečná cena. Výklad této problematiky zpracovaly obě Komory, ČKAIT i ČKA, a dále Společnost pro stavební právo. Oba výklady budou zveřejněny v Z+i. Dozvídáme se, že výkon TDI by se mohl dostat mezi vybrané činnosti ve stavebnictví. Cenová otázka se řeší společně i na půdě SIA a SPS. Další vybraný úkol 1205-2 jsou nová pravidla pro používání razítka AO. U tohoto úkolu probíhá velká diskuse, kdy člen Komory vystupuje jako autorizovaná osoba, a kdy jako fyzická osoba – i ve vazbě na zákonné pojištění AO. Hlasováním je předložené znění nových pravidel schvále-

no. Další úkol 1301-3 řešil to, jak pokračovat ve vydávání Z+i. Vše okolo nás se elektronizuje, většina lidí již bezproblémově používá chytré telefony, elektronické čtečky i tablety. Proto je otázkou, zda vydávat tento časopis v papírové verzi s její kopii ve formátu PDF, nebo částečně či úplně přejít na nějaký způsob elektronické verze. To samé se týká časopisu Stavebnictví, které dostává také každý náš člen. Zde ještě přibývá problém s úbytkem reklamy od inzerentů, a proto je nutno se zabývat ekonomičností tohoto projektu, kde Komora drží 70% podíl spolu s ČSSI (10%) a SPS v ČR (20%). Po krátké diskusi bylo rozhodnuto o obou druhích vydávání s tím, že je potřeba prověřit ekonomické dopady. V rámci tohoto úkolu se též probírala možnost využití videokonferencí při různých zasedáních Komory. Bylo doporučeno začít připravovat tuto možnost ve Středisku informačních technologií ČKAIT. Úkol 1301-5 se vztahuje k problému, o kterém se v současnosti hodně diskutuje – průkazu energetické náročnosti budov. Ing. Vavřina vypracuje pro naše členy informační desatero k tomuto problému, které bude zveřejněno na webových stránkách Komory.

Další bod programu je stav autorizací. Ing. Zimová, ředitelka kanceláře Komory, seznámila účast-

níky s počtem evidovaných osob v Komoře a jejím rozdělením na kancelář Brno a Praha a na jednotlivé autorizační obory. Celkem je k 10. dubnu 2013 evidováno v Komoře 29 160 AO.

Následuje ekonomický blok. Je uzavřeno hospodaření za rok 2012, daňové přiznání bude podáno k 30. červnu 2013. Představenstvo bylo seznámeno s daňovým přiznáním, o kterém se hlasovalo. Všichni přítomní byli pro. Dále se probíral průběh hospodaření v roce 2013. Na Shromáždění delegátů ČKAIT 2013, kde byl schválen rozpočet na rok 2013 jako vyrovnaný, jsou mírné obavy o příjmovou stránku tohoto rozpočtu v důsledku uplatňování slev z členských příspěvků. Shrnutí: plnění rozpočtu za 1. kvartál je přibližně 25%. Na výjezdním zasedání představenstva na konci května na Lipně bude již připravován rozpočet na rok 2014. Dozorčí rada IC ČKAIT, s.r.o., předložila výsledky hospodaření za rok 2012, které představenstvo, jako valná hromada IC ČKAIT, s.r.o., po hlasování schválilo. Rozpočet IC ČKAIT, s.r.o., počítá v roce 2013 s celkovým hospodářským výsledkem 0,25 mil. Kč. Konkrétní výsledky hospodaření jednotlivých subjektů je možné zhlédnout na webu Komory v oficiálním zápisu z tohoto zasedání představenstva.

Podle dalšího bodu programu nás pojišťovací komise seznámila se škodním průběhem našeho pojištění a poskytla ucelený materiál s grafy pojistných událostí, průběhu plnění, příčiny vzniku škod za pojistné období v letech 2011 a 2012. Škodní průběh máme již na 85 %!

V dalším bodu zhodnotil předseda ČKAIT Ing. Křeček proběhnuvší Shromáždění delegátů ČKAIT 2013. Shromáždění proběhlo poprvé v nových prostorách Národního domu na Smíchově. Změna místa byla přijata kladně. Účast delegátů byla dostatečná a pěti body z usnesení se bude představenstvo dále zabývat.

Před přestávkou na oběd byla probrána nabídka firmy Seznam.cz – profesní organizace. Informaci podal Ing. Hnízdil, Ph.D. Podstata spočívá v bezplatné prezentaci Komory a jejích členů na portálu Firmy.cz. Jelikož je potřeba souhlas každého jednotlivého člena ČKAIT, bude tato informace zveřejněna na webu Komory. Bude-li o tuto prezentaci u členů dostatečný zájem, větší než potřebný ze strany firmy Seznam.cz, Komora se do tohoto projektu zapojí.

Předseda Komory poděkoval předsedovi ediční rady doc. Papežovi, CSc., za jeho práci ve vedení

rady a pověřil místopředsedu Komory Ing. Patera ke zpracování návrhu složení nové ediční rady, které projednáme na zářijovém zasedání představenstva.

Po hodinové přestávce na oběd, který byl zajištěn v přílehlé sklepní restauraci Kulový blesk, pokračovalo jednání za účasti Ing. Bedrníčka odvolacími řízeními Stavovského soudu ČKAIT. Jde o dvě kauzy, ani k jedné se však nedostavil příslušný disciplinárně obviněný člen. Po seznámení se spisovým materiálem a doplňujícími informacemi předsedy Stavovského soudu ČKAIT a Dozorčí rady ČKAIT bylo jednotlivě o kauzách hlasováno. Obě odvolání byla plným počtem hlasů přijata.

K poslednímu bod programu – Různé – již jen krátce. Autorizační rada ČKAIT dokončila diskusi o rozsahu působnosti AO a rozsahu oborů a specializací. Předseda Dozorčí rady ČKAIT informoval, že na člena Komory bylo ze strany SFZP podáno trestní oznámení. V rámci zpracovávání územních plánů se neoprávněně objevují stavby a lokality, které mohou projekčně zpracovávat pouze členové ČKA. Proběhly aktivity pozemních a dopravních staveb. Je připraven seminář Zásady hodnocení existujících konstrukcí.

Kdo využívá rámcovou smlouvu ČKAIT na svoji mobilní komunikaci, bude jistě potěšen novou a daleko výhodnější nabídkou cen ze strany operátora T-Mobile ČR. Legislativní komise ČKAIT zpracovala přehled možného zapojení AO do procesu zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb. v platném znění. Též připravila nové společné stanovisko s MMR ČR k působnosti autorizovaného technika v rámci novely autorizačního zákona. Byla ustanovena skupina pod vedením Ing. Štěpána, která se má zabývat tvorbou honorářového řádu. Předseda ČKAIT Ing. Křeček informoval o jednání s Ing. Kaislerem, zpracovatelem sazebníku pro navrhování nabídkových cen projektových prací a inženýrských činností UNIKA. Probíraly se reakce na novelu stavebního zákona, zvláště pak na problém rozhodování o umístování energetických linií nových staveb bez jejich následného povolování nebo ohlašování. Školení o energetické náročnosti budov již proběhlo ve všech krajích. Navazujeme kontakty s Ruským svazem stavebních inženýrů a setkání V4 proběhne letos v Luhačovicích. Končíme v 15.36 hod. s přáním šťastné cesty domů.

*Ing. Radim Loukota
člen představenstva ČKAIT*

Aktiv technologů a techniků prostředí staveb v Rančířově projednal legislativní a konstrukční témata

Jarní, již třicátý a vlastně jubilejní profesní aktiv oborů TZS a TPS proběhl podle záměrů organizátorů na vysoké odborné úrovni. Přípravy byly nasměrovány na neaktuálnější témata, o kterých se diskutuje v řadách nejen autorizovaných projektantů a stavbyvedoucích, ale i dalších účastníků výstavby. V úzké a profesionální spolupráci mezi předsedou aktivu, vedením SVI ČKAIT a jednatelem aktivu se vyprofilovalo hlavní téma, kterým jistě je v současné době vyhláška o dokumentaci staveb. Toto nosné téma bylo postupně doplněno navazující problematikou, jakou jsou úspora energie a ochrana tepla.

Dobrým výstupem aktivu pro všechny členy Komory je přenesení praktických zkušeností na půdu ČKAIT a tím vytvoření báze aktuálních úkolů pro odborné orgány Komory.

Aktiv začal jako vždy po obědě ve 13.30 hod. ve středu 15. května 2013. Úvodní slovo patřilo „otci“ těchto pracovních aktivů, místopředsedovi ČKAIT Ing. Jindřichu Paterovi. Aktiv seznámil s připraveným programem. Místopředseda Komory dále připomněl mj. volby do orgánů Komory v roce 2014, setkání komor V4 v Luhačovicích na podzim 2014 a stav návrhu úprav elektrovýhlášky č. 50/78 Sb. na MPSV. Poděkoval též Radě pro podporu rozvoje profese.

Program aktivu zaujal takřka šedesát účastníků beze zbytku. K tankovišti ropných pro-

duktů Loukov podal informace hlavní stavbyvedoucí firmy Metrostav, a.s., Ing. Ladislav Michálek, člen ČKAIT. Bezpečnost vyhrazených technických zařízení (tlaková zařízení, zdvihač zařízení, elektrozařízení, plynová zařízení) prezentoval ředitel Technické inspekce ČR Ing. Oldřich Küchler. Tepelná čerpadla v teorii i praxi uvedl Ing. Josef Slováček, předseda Asociace pro využití tepelných čerpadel. Energetickou problematiku nakonec shrnul Ing. Miroslav Škarpa, člen pracovní skupiny Energo ČKAIT, výkladem zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, po jeho novelizaci č. 318/2012 Sb. a vydání rozhodujících prováděcích vyhlášek č. 480/2012 Sb., o energetickém auditu a energetickém posudku, č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov, a č. 118/2013 Sb., o energetických specialstech.

Praxe a podmínky na stavebním trhu opakovaně dokazují, že lépe umíme řešit nesnadné úkoly konstrukční než překážky vznikající nesouladem zákonů a vyhlášek. Důkazem toho bylo projednávání téma s pracovním názvem Vazby stavebního zákona na vyhlášky o dokumentaci staveb. V diskusi se téma rozšířilo podle zkušeností členů Komory z praxe na množinu otázek, která se stala téměř neřešitelná. Zdá se, že současným nevyhovujícím stavem jsou poškozování více projektanti než ostatní účastníci realizace investice. Řada legis-

lativních mezer má být řešena ve smlouvách, ve kterých neumíme rozdělit míru rizika mezi investora, projektanta a zhotovitele.

Těžká témata bylo nutno odlehčit, a proto organizátoři zařadili, a úspěšně, návštěvu vojenského zařízení Rančířov v blízkosti Jihlavy spojenou s prohlídkou vojenské techniky, pásových bojových vozidel, stavebněmontážní kolejové a pásové techniky a dalších zařízení uskladněných v provozuschopném stavu v budovách i v otevřeném venkovním prostoru celého vojenského areálu. O prezentaci a odborný ústní doprovod se postaral náčelník zařízení mjr. Ing. Miroslav Šimanský. Při této příležitosti nezbývá než poděkovat nadřízeným složkám armády, které exkurzi účastníků aktivu po prvních drobných problémech nakonec povolily.

Výše uvedená témata byla přesvědčivá a nastolila prostor pro rozhodující problematiku současnosti v ČKAIT. Novela stavebního zákona č. 183/2006 Sb. vydaná pod č. 350/2012 Sb. upravila do značné míry průběh výstavby. Od 29. března 2013 nabyly účinnosti rozhodující prováděcí vyhlášky, které novelizovaný stavební zákon doplňují a dokonce v mnohém vysvětlují. Vydáním novel vyhlášky č. 500/2006 Sb. (č. 458/2012 Sb.), vyhlášky č. 499/2006 Sb. (č. 62/2013 Sb.), vyhlášky č. 501/2006 Sb. (č. 431/2012 Sb.) a vyhlášky č. 503/2006 Sb. (č. 63/2013) se kruh uzavřel.

Před námi však je, jak se zdá, doba vstřebávání těchto právních předpisů ve vazbě na stavební zákon a zpřesnění jejich aplikace. Problematiku nastínil účastníkům aktivu Ing. Pavel Štěpán, prezident ČSSI a člen představenstva ČKAIT. Ve svém vystoupení prezentoval, co se podařilo, nepodařilo, co bude nutné upřesnit s MMR ČR a co všechno vyplynulo ze společné pracovní skupiny ČKAIT a ČKA sestavené v etapě prací na uvedených novelizacích v roce 2011 a 2012.

Téma si samo řeklo o širokou diskusi a naplnilo tak záměr organizátorů aktivu. Zapojilo se mnoho účastníků a velmi přínosná byla možnost konfrontace odpovědí přednášejících s názory představitelů rozhodujících orgánů ČKAIT.

Otevřených otázek je mnoho a patří mezi ně např.:

- průkaz energetické náročnosti z vyhlášky č. 78/2013 Sb. ve vazbě na zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií (viz Usnesení SD 2013);
- nepožadovaná kvalifikace technického dozoru stavebníka ve SZ (možné řešení zařazením mezi vybrané činnosti);
- neupřesněný výkon autorského dozoru ve SZ (který projektant je autor);
- nejasný proces územního řízení u staveb technické infrastruktury ve SZ (bez projektové dokumentace ke stavebnímu řízení);
- nejasná aplikace pojmu Dokumentace pro provádění stavby, v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (vazba vyhlášek č. 499/2006 Sb. a č. 230/2012 Sb.);
- ujasnit potřebu autorizace při zpracování Dokumentace pro provádění staveb a Soupisu prací.

I po této části profesního aktivu bylo připraveno odlehčení atmosféry. Organizátoři nachystali pro zakládající členy aktivu malé překvapení v podobě drobných dáreků. Sluší se připomenout kolegy, kteří to „táhnou“ od začátku – již patnáct let, aktivně se zapojují, přinášejí informace a zapojují se do prodiskutování a řešení nastolených otázek. Jsou to kolegové Šišma, Kliner, Smrž, Málek, Pokorný, Frýba, Pastuszek z ČKAIT a za externí spolupracovníky i kolega Serafín z MPO ČR. Velká

gratulace zamířila i k dlouholetému jednateři aktivu, bývalému zástupci z MMR ČR kolegovi Hejdovi, který ve dnech konání aktivu oslavil sedmdesátiny. Samotný aktiv si u příležitosti třicátého jubilea konání „naložil“, velký dort s třiceti svíčkami, který sfoukly zástupkyně Střediska informací a vzdělávání Ing. Janoušková, Ing. Karasová a Mgr. Stropková, které vždy stály a stojí za vysokou úrovní organizace všech dosavadních aktivů.

Účastníci aktivu schválili na závěr následující dokument určený pro projednání na představenstvu ČKAIT ve dnech 31. května až 1. června 2013.

Doporučení 30. Profesního aktivu TZS a TPS konaného 15. až 16. května 2013 v Rančířově (určeno pro orgány ČKAIT)

- Vyjasnit v LK ČKAIT a na MMR aplikaci § 1 odst. 3 vyhlášky č. 230/2012 Sb., kterou se stanoví podrobnosti vymezení předmětu veřejné zakázky v souvislosti s termínem „dokumentace pro provedení stavby“ a proklamovanou vazbu na přílohu č. 6 vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb (zpracovatel musí/nemusí být AO, musí/nemusí použít autorizační razítko, zpracování dokumentace k ZVZ je/není vybranou činností apod.).
- Provéřit v pracovní skupině Energetiky ČKAIT a v AR ČKAIT opodstatněnost specializace EA v ČKAIT po novele zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, a vydání prováděcích vyhlášek k tomuto zákonu.
- Sledovat, popřípadě ovlivňovat v pracovní skupině Elektro ČKAIT novelizaci vyhlášky č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice jednáním s MPSV, TI ČR apod.
- Spolupracovat při novelizaci zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti, v problematice koordinátora BOZP na staveništi a plánu BOZP na staveništi jednáním s MPSV, ČSSI, SPS apod.
- Dořešit v LK ČKAIT na MMR zpracování metodického pokynu, který by se zabýval pro-

cesem územního řízení, realizace a převzetí staveb veřejné technické infrastruktury do užívání (ve vazbě na § 79, § 103 SZ).

- Obnovit činnost pracovní skupiny ČKAIT k problematice „Standardů“ (honorářový řád ČKAIT, oceňování staveb).
- Iniciovat u IC ČKAIT vydání knižní verze rozhodujících prováděcích vyhlášek ke stavebnímu zákonu po jejich novelizacích z roku 2012 a 2013; zajistit ČZV zaměřené na novelizace SZ a prováděcích vyhlášek, zejména vyhlášky o dokumentaci staveb.
- Zajistit ČZV ČKAIT na nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb. (účinnost od 1. ledna 2014).
- Zajistit ČZV ČKAIT k předpokládané novelizaci katastrálního zákona č. 344/1992 Sb. (účinnost od 1. ledna 2014).
- Zvážit v ER ČKAIT vydání aktualizace knížky z roku 2008: Rádce stavebníka, autorky: V. Koukalová, Z. Vobrátlová.

A co dál? Termín příštího aktivu TZS a TPS (30. až 31. října, nebo 6. až 7. listopadu, případně 27. až 28. listopadu 2013) bude upřesněn včas podle dalších akcí ČKAIT. Témata z legislativy se jistě vynoří sama. Náměty na přednášky se již rýsují: lanové dráhy, inteligentní domy, solární soustavy, prezentace MPSV ČR k BOZP na staveništi (koordinátor a plán BOZP), prezentace Asociace tlakových zařízení a prezentace Asociace topenářské techniky. Jako odlehčení se nabízí návštěva katakomb pod náměstím v Jihlavě se zaměřením na stavební řešení a údržbu těchto podzemních prostor. Bude-li v členské základně i nadále odpovídající zájem, je představenstvo připraveno příslušné prostředky nejen na tento aktiv TZS a TPS, ale i na další aktivity – PS, DS, VHS, AI v rozpočtu vyčlenit. Zájemci o aktivní zapojení jsou vítáni a mohou se přihlásit prostřednictvím oblastních a regionálních kancelář.

*Ing. Jindřich Pater
místopředseda ČKAIT, předseda aktivu TZS a TPS*

Stavební veletrhy v Brně v dubnu zahájila Ouvertura

V předvečer Stavebních veletrhů Brno 2013 se 22. dubna konalo v režii ČKAIT a ČSSI tradiční slavnostní zahájení veletrhu, taktéž s tradičním názvem ouvertura, které se v letošním roce zaměřilo na velmi aktuální téma – využití opuštěného stavebního fondu a s tím související obnovu kulturního dědictví. V duchu názvu ouvertury Investoři a využívání opuštěných staveb se nesla i vystoupení přednášejících. V předchozích ročnících měli ná-

vštěvníci možnost se seznámit s různými tématy – například s moderní průmyslovou architekturou, s příklady obnovy unikátní památky UNESCO, hutí ve Völklingenu, s využitím pivovarů nebo zabrousit do světa moderní architektury. V loňském roce se ústřední téma soustředilo na význačný fond tuzemského kulturního bohatství církevní stavby, kterým byla věnována i velmi úspěšná Stavební kniha. V přednáškovém sále Administrativní budo-

vy BVV se tentokrát sešlo přes padesát účastníků z řad inženýrů, památkářů, muzejníků i vysokoškolských pedagogů, kteří si po uvítání předsedy ČKAIT Ing. Pavla Křečka vyslechli velmi zajímavé přednášky.

Podvečerní setkání zahájil krátkým proslavem PhDr. Benjamin Fragner z Výzkumného centra průmyslového dědictví z FA ČVUT v Praze. V úvodní přednášce představila prof. Helena Zemánková ja-

ponský příklad navržené tradiční textilní kulturní krajiny na indikativní seznam památek UNESCO – Tamioca Silk Mill. Prohlášení celých území, která dokumentují nejen pozůstatky průmyslové minulosti, ale především dokládají sociální a kulturní vazby, jsou novým trendem pro poznání komplexní kulturní historie lidstva. Další dva příspěvky byly zaměřeny na nové využití historických staveb dvou českých měst – Soběslavi a Chrudimi. S názvem Ze zchátralého gotického hradu Soběslav městská knihovna využívá i jako společenské středisko města představili konverzi historické budovy starosta města Soběslavi Ing. Jindřich Bláha a autor návrhu Ing. arch. Jaromír Kročák. Velmi zdařilá konverze může být vodítkem pro využívání opuštěných budov v dalších městech. Stejně tak příspěvek Mgr. Petra Řezníčka, starosty města Chrudimi, který prezentoval Muzeum barokních soch umístěné do obnoveného klášterního kostela sv. Josefa, ukázal optimální cestu k netradičnímu využívání opuštěných staveb.

Na závěr večera proběhl opět tradičně křest Stavební knihy, letos věnované novému využití technických a průmyslových staveb. V pořadí šestnáctá Stavební kniha vydávaná Informačním centrem ČKAIT se zaměřuje v souvislosti se změnou pohledů na celou škálu starého dochovaného fondu průmyslových staveb. Důvodem, pro který je publikace věnována novému využití dochovaných výrobních staveb, je snaha představit široké veřejnosti ales-

poň výsek ze snah jednotlivců, skupin či organizací k možné záchraně a optimálnímu využití tohoto specifického stavebního dědictví. Publikace přináší zamyšlení nad problémy změn životního stylu, současného poučenějšího přístupu k opuštěným stavbám a hledání nového vztahu ke kulturnímu dědictví včetně návaznosti na myšlenky trvale udržitelného rozvoje. Publikaci je možné zakoupit v IC ČKAIT i ve všech oblastních kancelářích ČKAIT v krajských městech.

Celým večerem zdařile provázel Ing. Svatopluk Zídek, jehož neutuchající aktivity na poli záchran a obnovy industriálního dědictví je třeba velmi ocenit.

*Ing. arch. Eva Dvořáková
Národní památkový ústav*

Zásahy do konstrukce panelových domů nesou nebezpečí porušení – diskuse na IBF, Ing. Jaromír Vrba, CSc., Ing. Václav Honzík

Stánek ČKAIT na Stavebních veletrzích Brno 2013

Nový život opuštěných staveb: Industriální stopy na veletrhu IBF Brno 2013

Dne 23. dubna 2013 se v konferenčním sále pavilonu E brněnského výstaviště v rámci Stavebních veletrhů Brno konala odborná konference Nový život opuštěných staveb – Industriální stopy jako jedna z vrcholných událostí letošní průběžné aktivity Industriální stopy 2013. Cílem konference, na rozdíl od předchozích akcí zaměřených na velké projekty obnovy, bylo představení transformace a nového využití méně známých, mnohdy i drobných staveb průmyslového dědictví.

Místem setkání se právem stalo brněnské výstaviště, neboť otázky záchran průmyslového dědictví se v souvislosti s konáním Stavebních veletrhů Brno ocitly v samém centru současného stavebního dění. Technická i projektová řešení, která doprovázejí transformaci opuštěných výrobních staveb, je pro současné stavebnictví jak v rovině projektové, tak vlastních realizací klíčové a důležité téma.

Pečlivě sestavený program, na kterém se podílelo Ministerstvo kultury ČR, Kolegium pro technické památky ČKAIT a ČSSI, Národní památkový ústav a zejména Výzkumné centrum průmyslového dědictví FA ČVUT v Praze, byl zárukou velké odbornosti, vlastní téma pak zá-

rukou atraktivity konference. Není od věci připomenout, že ústředním motivem konference vztahené i k 10. výročí Charty industriálního dědictví bylo zaměření nejen na vlastní obnovu, ale i na problematiku hledání správného a optimálního využití, na otázky spojené s financováním v kontextu rozvojových strategií a v neposlední řadě na problematiku obnovy z pohledu památkové péče.

Přednášky se dělily do tří bloků. V úvodní teoretické části, kterou moderoval Mgr. Jiří Vajčner, Ph.D., vystoupil PhDr. Benjamin Fragner z Výzkumného centra průmyslového dědictví FA ČVUT v Praze, který přiblížil účastníkům význam Charty industriálního dědictví, zveřejněné na konferenci TICCII v červnu 2003, pro tuzemské průmyslové dědictví. Zástupci MK ČR JUDr. Martin Zídek a Ing. Vladimír Študent zaměřili svá vystoupení na právní postupy při odstraňování staveb a na možnosti financování obnovy průmyslového dědictví.

Druhý a třetí blok konference uvedla přednáškou Přístupy památkové péče k obnově výrobně technických staveb generální ředitelka Národního památkového ústavu. Poté násled-

ovaly praktické ukázky jednotlivých staveb, kterým byl obnovou vdechnut nový život. Na základě zkušeností z jednotlivých projektů a realizací vyslechli účastníci konference vel-

Slavnostní křest Stavební knihy Nový život opuštěných staveb – Průmyslové dědictví 22. dubna 2013 v Brně; zleva: PhDr. Benjamin Fragner, Ing. Renata Karasová, Ing. Šárka Janoušková, Ing. Pavel Křeček (foto: Eva Dvořáková)

mi zajímavé příspěvky z různých koutů republiky. Vzhledem k rozsahu některých příspěvků není možné v tomto textu uveřejnit jednotlivé příspěvy. Všichni referující své příspěvky publikovali v jednotné struktuře prostřednictvím Stavební knihy 2013 Nový život opuštěných staveb – průmyslové dědictví, kterou je mož-

no zakoupit v IC ČKAIT a ve všech oblastních kancelářích v krajských městech.

Konferenci doprovázela výstava Památky světového dědictví v ČR – proměny za posledních 20 let – zapůjčená z Národního památkového ústavu. Organizátorem akce byly Veletřhy

Brno, a.s., kterým je třeba touto cestou poděkovat za bezchybný přístup a vstřícnost. Také patří dík všem partnerům, kteří se do akce Industriální stopy zapojili.

*Ing. arch. Eva Dvořáková
Národní památkový ústav*

Konference Hodnocení energetických vlastností budov na IBF 2013 v Brně

Zahajovací konference na Stavebních veletržích Brno 2013 s názvem Hodnocení energetických vlastností budov se konala v kongresovém sále Morava pavilonu A.

Příspěvky na konferenci přednesli významní odborníci na tuto problematiku, jež se v poslední době rychle mění a často se o ní debatuje, prof. Ing. Karel Kabele, CSc., prof. Ing. František Hrdlička, CSc., Ing. Jaroslav Šafránek, CSc., doc. Ing. Josef Chybík, CSc.,

doc. Ing. Tomáš Matuška, Ph.D., a Ing. arch. Josef Smola.

Účastníci konference tak mohli získat nejnovější informace o vývoji v oblasti energeticky úsporných a soběstačných budov a jejich hodnocení. V řadě příspěvků byly prezentovány úspěšně realizované stavby v ČR a zahraničí.

O průběhu konference podrobněji informuje časopis Stavebnictví č. 05/2013. Všich-

ni přednášející přislíbili také zveřejnění prezentací na webových stránkách Komory v systému PROFESIS – viz www.protesis.cz, rubrika Různé – Semináře. Pro zájemce lze doporučit velmi zajímavý článek prof. Hrdličky ve Stavebnictví č. 05/2013, týkající se energetických zdrojů a systémů pro budovy.

*prof. Ing. Alois Materna, CSc., MBA
garant konference*

18. mezinárodní sympozium Mosty/Bridges 2013

Mezinárodní setkání mostních odborníků tradičně obohatilo doprovodný program Stavebních veletrhů Brno. V rámci slavnostního úvodu sympozia převzali čestné uznání ministra dopravy za celoživotní práci v oboru mostního stavitelství Ing. Ivan Anděl, Ing. Jan Kryštof, Ing. Petr Nezval a Ing. Miloslav Schneider. Mimořádné výsledky práce projekčních organizací a zhotovitelských firem byly oceněny titulem Mostní dílo roku v kategorii novostavby, rekonstrukce a opravy mostů na pozemních komunikacích a mostů drážních. Podmínkou výběru je estetický vzhled, kvalita projektu a provedení vlastní stavby ověřené minimálně jeden rok v provozu. Za díla uvedená do provozu v roce 2011 byly oceněny tyto stavby.

V kategorii rekonstrukce:

- **Most nad přepadem rybníku Bezdrev**, projekt: Ing. Jan Sýkora, IKP Consulting Engineers, s.r.o., realizace: Eurovia CS, a.s., závod České Budějovice.

V kategorii novostavba:

- **Most na cyklistické stezce Ostravská přes dálnici**, silnici I/67 a odvodňovací příkop, projekt: prof. Ing. Jiří Stráský, DSc., Ing. Petr Mojžík, SHP a.s., realizace: Skanska a.s., závod Mosty;
- **Most na silnici I/67 přes Bohumínskou stružku** v úseku Skrečůň – Bohumín, projekt: Ing. Lenka Zapletalová, SHP a.s., realizace: Firesta-Fišer, rekonstrukce, stavby, a.s.
- **Estakáda přes trať a komunikace**, přeložka silnice I/9 MUK Sosnová, projekt: Ing. Marcel Mimra, Pontex, spol. s r.o., realizace: SaM silnice a mosty a.s.

Ve vstupní části sympozia podali zástupci státní správy rozbor možností financování dopravní infrastruktury v současnosti a zejména v dalším plánovacím období EU, tedy v letech 2014–2020. Pro technickou veřejnost je obtížně přijatelné hodnocení současných problémů konstatováním, že zdroje financování jsou pro realizaci staveb dostatečné, ale nejsou zpracovány projekty pro stavební povolení. Záměrem plánovacího období počínaje rokem 2014 je především výstavba dálnic a drážních koridorů při respektování celoevropských dopravních sítí. Z toho vyplývá předpokládané snížení dotací na výstavbu silnic I. třídy a zejména pak silnic II. a III. třídy v regionální správě.

O to naléhavější je důraz na kvalitu projektu, výstavby, údržby a z ní vyplývající životnosti provozovaných staveb. Kromě kritických příspěvků na současná systémová opatření zajišťování kvality nezazněly na sympoziu příspěvky o sledování provozních nákladů během životního cyklu, které by upřesnily posuzování v rámci výběrových řízení, ale i umožnily objektivní financování staveb ze soukromých zdrojů. Proto zaujaly zkušenosti ze Slovenské republiky, kde je tato forma financování uplatněna při výstavbě úseku rychlostní komunikace R1 Nitra – Tekovské Nemce. Stanovená doba trvání koncese je třicet let od uvedení úseků do provozu.

V řadě příspěvků byla dokumentována příkladná aktivita tuzemských projektových organizací v zemích EU a zkušenosti zhotovitelských firem z výstavby dálničních mostů v Polské republice.

Ze staveb na území ČR zaujaly příspěvky o výstavbě monolitických i montovaných mostů na dálnici D3 v ekologicky exponovaném úseku Tábor –

Most nad přepadem rybníku Bezdrev

Most na cyklistické stezce Ostravská přes dálnici, silnici I/67 a odvodňovací příkop

Most na silnici I/67 přes Bohumínskou stružku v úseku Skrečůň – Bohumín

Veselí nad Lužnicí, který má být zprovozněn v létě 2013. Netrpělivě je veřejností očekáváno dokončení úseku silnice I/11 z Ostravy do Opavy. Projektové práce dvou mostů o délce 327 m a 528 m zahájené v roce 2008 a výstavba v roce 2009 byly v roce 2010 zastaveny a znovu zahájeny v roce 2012 s novým termínem dokončení v roce 2014. Zvláštní pozornost byla na sympoziu věnována výstavbě monumentální mostní konstrukce v Praze – Troji, která bude dokončena v listopadu 2013. Pole nad Vltavou o rozpětí 200,4 m je zavěšeno pomocí 200 závěsů na ocelovém oblouku, jehož postup výstavby je podrobně dokumentován ve sborníku sympozia.

Výstavba železničních koridorů je reprezentována ocelovými mosty budovanými v rámci přestavby železničních stanic Plzeň a Přerov. Celkem 390 účastníků sympozia ocenilo dobrou organizaci sympozia a doprovodné výstavy díky pořadatelské firmě SEKURKON s.r.o., v letošním ročníku s novými vlastníky. Zájemcům o prohloubení mostní tematiky nabízejí pořadatelé účast na diskusním semináři v podzimním termínu letošního roku.

*doc. Ing. Vojtěch Mencl, CSc.
člen redakční rady Z+i ČKAIT*

Estakáda přes trať a komunikace, přeložka silnice I/9 MÚK Sosnová

Aktiv dopravních inženýrů zahájil činnost

V listopadu roku 2012 byl založen při Komoře Aktiv dopravních inženýrů. Úkolem aktivu je dbát o směřování oboru autorizace dopravní stavby a navrhovat jeho rozvoj. V rámci své činnosti se členové aktivu podílejí v oboru dopravních staveb na vyhlášení vzdělávacích akcí pro členy Komory, zúčastňují se odborných akcí a jsou k dispozici odborné veřejnosti.

Jednou z akcí, kterých se členové aktivu účastnili, bylo zasedání komise Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI). Jednalo se o komisi, která má za úkol rozhodnout a případně schválit příspěvky, poskytované v programu pro Průzkumné a projektové práce, studijní a expertní činnosti. V rámci tohoto programu byly hodnoceny příspěvky na novelizaci TP a TKP a příspěvky pro ověřování nových

stavebních postupů, které povedou k inovacím v oblasti dopravních staveb.

V letošním roce byly schvalovány příspěvky z oblasti hlukové zátěže, tichých krytů vozovek, využití studených asfaltových směsí a rekonstrukce krajnic vozovek. Mimo tyto silniční stavby byly posouzeny i požadavky na inovace v oblasti drážního provozu – nové signalizační zařízení a protihluková stěna. Rozhodování bylo individuální na základě předložených podkladů žádostí. Jednotlivé žádosti byly posouzeny podle potřeby a jejich ekonomické výhodnosti. Z velkého počtu žádostí o vyzkoušení tzv. tichých krytů vozovek byly vybrány ty nejpotřebnější. U ostatních žádostí šlo spíše o požadavek na rekonstrukci krytu než o možnost užití inovace.

Za přínosné do budoucna lze považovat příspěvky na řešení protihlukových opatření u železnice – snížená protihluková zeď pro odstranění hluku od podvozku drážních vozidel – a opatření pro užití emulzních asfaltových směsí za studena a reprofily krajnic. Tyto projekty by mohly přinést zajímavé výsledky a návody pro budoucí stavby a rekonstrukce.

Při projednávání novelizace TP a TKP bylo upozorněno na velké množství předpisů, které stále přibývají a stávají se nepřehlednými.

*Ing. Josef Filip, Ph.D.
člen výboru oblasti Ústí nad Labem,
člen Aktivu DS*

Aktiv oboru pozemní stavby

První samostatný pracovní aktiv oboru pozemní stavby se konal 4. dubna 2013 v Kloknerově ústavu ČVUT v Praze. Účastníci na začátku přivítal a pozdravil ředitel Kloknerova ústavu doc. Ing. Jiří Kolísko, Ph.D., který v prezentaci představil více než devadesátiletou historii ústavu a současné aktivity ústavu, zejména: řešené výzkumné projekty, spolupráci se stavebními firmami a průmyslem, ale také příklady poruch, vad a havárií, kterými se ústav zabývá jako znalecké pracoviště.

Další prezentaci – Zásady ochrany stavebních materiálů historických památkově chráněných staveb – přednesla inženýrka Dagmar Michonová z Národního památkového ústavu. Následovala prezentace doktora Justy z Čechu obkladačů ČR na téma správné praxe při obkládání keramikou, sklem a kamenem a certifikace obkladačů.

Mezi účastníky prvního aktivu byl i vedoucí katedry pozemních staveb Stavební fakulty ČVUT v Praze prof. Ing. Petr Hájek, CSc., který účastníky seznámil s aktuálním stavem oboru konstrukce pozemních staveb na fakultě. Informoval, že o obor je stále zájem. Dále navrhl, že

v rámci dalšího aktivu by bylo možné navštívit probíhající stavbu nového Univerzitního centra energeticky efektivních budov (UCEEB). Další část aktivu byla zaměřena na Building Information Modeling (BIM). Blok zahájili Ing. arch. Petr Vaněk z Odborné rady pro BIM. Následovali Ing. Petr a Ing. Uhrin z firmy Mott MacDonald CZ, spol. s r.o., s praktickými příklady implementace principů BIM v projektech a na stavbách metra v Baku a tunelu Bybanen Bergen.

Závěrečná část aktivu byla věnována energetické náročnosti budov. Člen představenstva Ing. Karel Vaverka ve své prezentaci Aktuální stav a aplikace zákona č. 318/2012 Sb., o hospodaření energií v praxi, program Nová zelená úsporám seznámil účastníky s novinkami v programu v roce 2013. Poslední prezentace Ing. Jaroslava Šafránka, CSc., nazvaná Povedou Průkazy energetické náročnosti budov ke snížení spotřeby tepla v budovách? pojednávala o energetických průkazech a změnách, které vstoupily v platnost od dubna 2013.

Mezi hlavní témata, na která by se měla zaměřit další činnost aktivu, patří všeobecná legislati-

va, příliš časté změny právních předpisů a norem, vývoj v oblasti tepelně technických norem, vývoj energetické politiky, kvalita projektových prací a spolupráce s orgány státní správy. Předpokládá se, že v případě potřeby a dostatečného množství aktivních členů se vytvoří užší pracovní skupiny, které se budou věnovat jednotlivým tématům a také vytvářet podkladové materiály a doporučení pro legislativní komisi, příspěvky do Profesise a informovat členy na jednotlivých oblastech.

Předpokládá se, že další aktiv se uskuteční na podzim letošního roku. Zájemci o účast a práci se mohou přihlásit na email aktiv-ps@ckait.cz.

Postupně bude aktiv ustaven, včetně pracovních skupin. Proto vyzýváme zájemce, kteří budou představiteli profese v rámci Komory, aby se do aktivu k výkonu této činnosti pro podporu rozvoje profese přihlásili.

*Ing. Karel Jung, Ph.D.
člen představenstva ČKAIT
pověřený řízením aktivu PS*

Závěry z konference Kvalita ve veřejné stavební zakázce

Konference byla uspořádána odbornou sekcí Kvalita v průmyslu a stavebnictví s podporou Rady kvality ČR.

Konference se konala 24. dubna 2013 v rámci doprovodného programu 17. mezinárodního stavebního veletrhu IBF v Brně pod záštitou hejtmana Jihomoravského kraje JUDr. Michala Haška.

Konference se zúčastnili zástupci veřejných investorů, stavebních zhotovitelů, projektantů, odborníků z oblasti řízení, certifikace, zkušebnictví, poradenských služeb pro stavebnictví a zástupci vysokých škol a veřejné správy.

V bloku věnovaném řízení kvality v procesu výstavby vystoupili Ing. Jaromír Ticháček (OHL ŽS, a.s.), Ing. arch. Radim Mikš (Quality Management s.r.o.), Ing. Miloslava Pošvářová, Ph.D. (ŘSD Praha), Ing. Jiří Babánek (A Plus, a.s.).

V bloku zaměřeném na problematiku zadávání veřejné stavební zakázky vystoupili JUDr. Mgr. Vlastimil Fidler (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR), Ing. Petr Serafin (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR) a Ing. Jiří Košulič (RTS, a.s.).

Poslední blok přednášek byl věnován vztahu veřejné stavební zakázky a životního prostředí. Vystoupili v něm Ing. Jan Svobodník, Eur Chem (QUALIFORM, a.s.), Ing. Martin Vonka, Ph.D. (ČVUT v Praze) a Ing. Rudolf Böhm (Inuv, s.r.o.). Každý blok přednášek doprovázela bohatá diskuse, z níž vyplynuly závěry konference formulované předsednictvem konference ve složení Ing. Jiří Košulič, doc. Ing. Vojtěch Mencl, CSc., doc. Ing. Lubomír Mikš, CSc., v tomto znění:

- Vážnou příčinou poklesu kvality veřejných stavebních zakázek je děletrvajících disproporce na trhu stavebních prací, kdy výrazně převažuje nabídka nad poptávkou. To vede k nabízení nereálně nízkých cen staveb a projektových prací, a tudíž paradoxně k poklesu kvality v situaci, kdy zadavatelé vybírají nabídky s nejnižší cenou. Rozvoj veřejné infrastruktury v ČR v posledních letech stagnuje, zejména v důsledku úspornějších pohledů na státní rozpočet. Přitom objektivní potřeba stavebních investic zejména do dopravní infrastruktury je nezpochybnitelná. V této situaci je nutno

hledat zdroje pro financování nejen ve státním rozpočtu. Je to zejména nutná mobilizace privátních zdrojů např. formou projektů PPP, ale též využití podpor ze zdrojů EU. Doporučuje se zvážit, zda je účelné využívat zdroje z EU na podporu množství privátních a lokálních projektů, které ve svých důsledcích deformují základní tržní vztahy a vedou ke korupčním jednáním, zda není lepší soustředit všechny tyto zdroje na podporu veřejné stavební zakázky k rozvoji dopravní infrastruktury. Naprosto nezbytné je zahájit intenzivní přípravu investic v tomto oboru, kde došlo v posledních letech k výraznému zanedbání (zastavení pozemkové přípravy a projektových prací).

- Neméně vážnou překážkou rozvoje kvality veřejné stavební zakázky je současné společenské klima, kdy všichni veřejní zadavatelé jsou a priori považováni za osoby zneužívající svého postavení k osobnímu prospěchu. Není možné, aby starostové obcí a vrcholní představitelé zadavatelských institucí, kteří sami nemohou mít vzdělání a znalosti ve všech odbornostech týkajících se investiční výstavby, byli kriminalizováni za chyby v práci svých podřízených odborných útvarů. Trestným činem je zajištění korupce a rozkrádání nebo úmyslné poškozování veřejného majetku, ale ne chybné manažerské rozhodnutí. Za současné situace je nejbezpečnější rozhodnutí žádné rozhodnutí a nejbezpečnější výběr zhotovitele podle nejnižší nabídnuté ceny. Důsledky jsou katastrofální, kvalita staveb prudce klesá a náklady na opravy a údržbu rostou. Náprava bude složitá, zde musí přispět jak vláda, soudy, tak především média a občanská sdružení.

- Intenzivně pracovat na zkvalitnění legislativy, zejména na novém zákonu o zadávání veřejných zakázek, v němž bude výrazně posílena úloha kvalifikace stavebních zhotovitelů (stavebních firem i projektantů) a dána větší pravomoc a důvěra zadavatelům, zejména s ohledem na možnost preference místních uchazečů. Vyžadovat osvědčení kvalifikace zhotovitele a jeho ekonomické stability, obnovit požadavek na certifikaci systému řízení podle norem ISO akreditovaným certifikačním orgánem. Snížit

byrokratickou zátěž, zvýšit hranici podlimitních stavebních zakázek.

- Zvážit též možnost zadávání veřejné stavební zakázky včetně servisu a údržby po předem smlouvenou dobu. Zvýší se tak zainteresovanost zhotovitele na kvalitním provedení stavby a odstraní se spory o to, co je záruční oprava a co je důsledek zanedbané údržby. Úloha samotné ceny díla nemůže být dominantní, pokud nejsou předmětem soutěže náklady na údržbu a provoz díla. Pro tento způsob zadání bude vhodné využít možnosti podpory výzkumu k vytvoření obecného přehledu o přiměřených nákladech na údržbu a běžné opravy jednotlivých typů staveb.

- Zkvalitnit řízení realizace veřejné stavební zakázky investorem. V cílovém řešení se doporučuje vytvořit elektronický monitorovací systém řízení veřejných staveb (pro stavby o objemu např. nad 100 mil. Kč). Půjde o komplexní systém celého životního cyklu stavby počínaje záměrem investora přes projektování a realizaci stavby až po servis a údržbu provozovaného díla. Součástí by měl být jednotný komunikační systém založený na strukturovaném elektronickém stavebním deníku s regulovaným přístupem pro všechny účastníky projektu. Zařadit výkon technického dozoru na stavbách mezi živnosti vázané na kvalifikaci (požadavek autorizace). Využívat k supervizi kvality nezávislé třetí strany (akreditované stavební zkušebny).

Rovněž úroveň řízení stavebních zhotovitelů je obecně nízká. Řada z nich má sice vybudovaný a certifikovaný systém řízení jakosti, který však není propojen s operativním, personálním a ekonomickým řízením firmy. V tomto případě se ukazuje mnoho rezerv, jejichž využití může vést ke snížení stavebních nákladů a ke zvýšení kvality staveb.

doc. Ing. Lubomír Mikš, CSc.
předseda odborné sekce Kvalita v průmyslu
a stavebnictví
předsedající konference

Události v oblastech

Redakční rada Z+i ČKAIT považuje události v oblastech za jednu ze stěžejních informací, obzvláště při míře účasti na valných hromadách. Komora vynakládá na celoživotní vzdělávání členů značnou část rozpočtu. Významný podíl se realizuje na oblastech. I tentokrát jsme požádali představitele oblastí o informace pro jejich členy a ty, které jsme obdrželi, rádi zveřejňujeme.

Redakční rada Z+i ČKAIT

Praha

Po skončení valné hromady oblasti přišly na řadu přednášky a školení uskutečňované v rámci cyklu celoživotního vzdělávání. Termínovou listinu akcí pořádaných v prvním pololetí jsme vyvěsili na webových stránkách ČKAIT v záložce Praha a kromě toho vždy nejpozději deset dní před konáním akce jsme cíleně rozesílali e-maily členům pražské oblasti, a to selektivně podle profesí.

Největší zájem byl o přednášky týkající se rekonstrukce panelových domů a novely zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů. Na začátku dubna skupina odborníků pod vedením místopředsedy výboru Ing. Milana Komínka připravila připomínky k návrhu zadání územního – metropolitního – plánu hlavního města Prahy. Tento rozsáhlý materiál byl 18. dubna doručen na magistrát města. Kromě řady detailních připomínek týkajících se konkrétních problémů (vztahu infrastruktury a města – infrastruktura není službou, ale nedílnou součástí kompozice území, návaznosti na územní plán Středočeského kraje anebo řešení deficitů některých částí města z pohledu dopravní obslužnosti i zásobování vodou atd.) byla vyslovena zásadní námitka k zásadě prezentované v zadání: *S vědomím architektonických hodnot území a s ohledem na ochranu přírodního a kulturního dědictví vymezí metropolitní plán architektonicky nebo urbanisticky významné stavby a území, pro které může zpracovat projektovou dokumentaci pouze autorizovaný architekt.* V připomínkách bylo zdůrazněno, že s touto formulací nesouhlasíme, neboť je v rozporu se směrnicí 2005/36/ES i s platným autorizačním zákonem. Zajímavé a poučné také setkání s členy ČKAIT z okresu Příbram. Výbor oblasti dvakrát do roka uskutečňuje výjezdy zasedání do okresních měst Středočeského kraje, na která zve členy ČKAIT bydlící v příslušném okrese. V dubnu letošního roku jsme se s našimi členy setkali v Příbrami. Zasedání se zúčastnilo 12% z pozvaných členů. Po úvodních přednáškách na téma rekonstrukce panelových domů, povinnosti a práva stavbyvedoucího a technického dozoru stavebníka a nové vyhlášky o energetické náročnosti budov se rozvinula velice živá diskuse. Soustředila se na problémy s rekonstrukcí panelových domů a problémy stavbyvedoucích, jejich autorizaci, ale i jejich nepevného postavení ve vztahu k technickému dozoru stavebníka. Nakonec diskuse vyústila v kritiku současného stavu ve stavebnictví a ve výtky, že Komora není schopna účinně zasáhnout proti dumpingovým cenám jak při podávání nabídek na projektovou dokumentaci, tak i při soutěžích o realizaci stavby. Členové výboru, v reakci na výtky, informovali účastníky o jednáních se státní správou o prosazení tzv. bezpečné ceny jako kritéria pro vyhodnocení, zda cena v nabídce je, či není cenou dumpingovou. Dále byli účastníci seznámeni s přípravou inovovaného honorářového řádu.

Ing. Michael Trnka, CSc.
předseda oblasti Praha

Hejtman Jihočeského kraje Mgr. Jiří Zimola, Ing. Ivan Ingeduld, ředitel fy Swietelsky stavební, s.r.o., a Ing. František Hladík, předseda oblasti ČKAIT České Budějovice

České Budějovice

SPOLEČNÉ JEDNÁNÍ ZÁSTUPCŮ VÝBORŮ OBLASTI ČKAIT S ARCH + ING Z LINCE

V předvečer Reprezentačního společenského večera stavbařů při příležitosti vyhlášení výsledků soutěže PRESTA 2010–2012, konaného 10. dubna 2013, se sešli na jednání zástupci výboru oblasti se členy delegace architektů a inženýrů. Za ČKAIT se zúčastnili Ing. F. Hladík, Ing. J. Schandl, Ing. T. Otepka a K. Kovalovská. Za architektury a inženýry z Lince to byli Mgr. R. Leitner, DI T. Forsthuber a DI C. Stöger. Při jednání jsme hovořili a kladně zhodnotili dosavadní spolupráci při výměně informací v oblastech působnosti ČKAIT a architektů a inženýrů z Lince, při osobních jednáních, v legislativě i v oblasti technických podkladů, při předávání publikací a během získávání praktických zkušeností – exkurzí.

Účastníci exkurze před vilou Tugendhat

Dále jsme probírali otázky související s putovní výstavou PRESTA v Rakousku. Zájemce z řad členů architektů a inženýrů z Lince jsme pozvali k účasti na naší organizovanou exkurzi na stavbu Trojského mostu přes Vltavu v Praze. Závěrem jsme probrali některé termíny pro osobní kontakty. Předseda oblasti obdržel pozvánku na letní setkání členů architektů a inženýrů v Linci.

Ing. František Hladík
předseda oblasti České Budějovice

EXKURZE DO VILY TUGENDHAT

Námět na další akci z oblasti ČŽV nám tentokrát poskytlo město Brno. Dne 25. dubna 2013 jsme si s velkým zájmem prohlédli zrekonstruovanou vilu Tugendhat architekta Ludwiga Mies van der Rohe a obdivovali jak spojení vnitřního a vnějšího prostoru, tak i spojení materiálů: oceli, skla a betonu jako základních stavebních a konstrukčních prvků. Originalitu řešení potvrzuje i vnitřní technologie, jak nyní říkáme TZB. Obdiv patřil i originálním úžitkovým předmětům, které architekt navrhl přímo pro vilu. Odpolední část exkurze byla již tradičně věnována výstavním prostorům veletrhu IBF. Kladně jsme zhodnotili i nové moderní silniční propojení městských částí.

Ing. František Hladík
předseda oblasti České Budějovice

PRESTA JIŽNÍ ČECHY POSEDMÉ

Soutěžní přehlídka staveb realizovaných na území Jihočeského kraje měla již své sedmé pokračování. Při dvouletém cyklu tak zmapovala stavební činnost od roku 1995. Počet přihlášených staveb byl nižší než v předešlých ročnících, za což zřejmě může současný útlum ve stavebnictví. Předseda soutěžní poroty Ing. Michael Smola ze Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR ve svém

úvodním vystoupení konstatoval, že všech 46 přihlášených staveb nejen splnilo podmínky soutěže, ale prokázalo i zvyšující se úroveň výstavby, takže porota měla značný problém vybrat ty nejlepší.

Vyhlášení výsledků proběhlo v rámci Reprezenčního společenského večera stavbařů 10. dubna 2013 v příjemném prostředí zrekonstruovaného hotelu Clarion Congress Hotel (dříve Gomel) v Českých Budějovicích. Účastníci večera si tak mohli ověřit, že hlavní cena v kategorii Občanské a průmyslové stavby – rekonstrukce byla tomuto hotelu udělena oprávněně.

O významu akce a o její společenské prestiži svědčí účast hejtmána Jihočeského kraje Mgr. Jiřího Zimoly, senátora Parlamentu ČR Ing. Tomáše Jirsy, starostů bývalých okresních a větších měst a představitelů veřejných institucí a odborných škol. Ceny předával hejtmán spolu s představiteli pořádajících organizací – Ing. Svatoplukem Zídkem za ČSSI, Ing. Františkem Hladíkem za ČKAIT a Ing. Miroslavem Maškem za SPS v ČR. Kromě toho udělil hejtmán cenu INSPIRA Národnímu muzeu fotografie a dílně tapisérii v Jindřichově Hradci za inspirativní počin ve využití historicky cenných staveb pro veřejnost.

Vedle ceny PRESTA za hotel Clarion bylo uděleno vítězným stavbám v jednotlivých kategoriích ještě dalších pět hlavních cen, představovaných stylizovanou soškou. Současně probíhala i soutěž STUDENT PRESTA, což je soutěžní přehlídka projektů středoškolských a vysokoškolských studentů stavebních škol Jihočeského kraje. Do soutěže postoupilo šestnáct vítězných ročníkových projektů ze čtyř středních a jedné vysoké školy v kraji. Ceny STUDENT PRESTA byly uděleny v kategoriích Vysokoškolské práce a Středoškolské práce. K výsledkům soutěže vyšel výpravný katalog, který popisuje všechny oceněné stavby, což je kromě zmíněných hlavních cen i dvanáct čestných uznání a tři ceny vyhlásovatelů. Dále uvádí seznam všech přihlášených staveb a studentských projektů. V katalogu najdete též program výstav soutěžních prací v jednotlivých městech. Katalog přehledky s výsledky soutěže je uveřejněn také na www.cssi-cr.cz.

Slavnostního večera se též zúčastnila delegace Komory architektů a inženýrů Horního Rakouska a Salzburgu, která vyslovila zájem vystavit soutěžní panely PRESTY ve svých spolkových prostorech v Salzburgu a projednat možnost jejich další prezentace veřejnosti v Linci.

Slavnostní setkání uzavřela ředitelka soutěže Ing. Alena Korešová poděkováním všem, kteří se podíleli na úspěchu soutěže, a vyslovila přání, aby PRESTA byla i v dalším ročníku vzorem pro výstavbu v kraji, a tak se podílela na tvorbě a zlepšování životního prostředí.

*Ing. Jiří Schandl
čestný člen ČKAIT, oblast České Budějovice*

Plzeň

VELETRH BAU 2013 A BETONOVÉ STAVBY KLATOVY

Členové naší pobočky navštívili stavební veletrh BAU 2013, který se konal na mnichovském novém výstavišti v termínu 14. až 19. ledna 2013.

*Veletrh BAU 2013 v Mnichově proběhl ve dnech
14. až 19. ledna 2013*

Návštěva proběhla na pozvání ředitele firmy Betonové stavby – Group, s.r.o., Klatovy Ing. Jiřího Zachardy. Firma Betonové stavby na veletrhu jako jediná z regionu prezentovala svoje stavební výrobky určené zejména pro zděné konstrukce. Prohlédnout jsme si mohli současnou produkci betonových cihel a dalších zdících betonových prvků, bednicích dílců a stropních skládaných konstrukcí. Celá expozice se především zaměřila na ukázku inteligentního zdícího systému Livetherm určeného pro pozemní stavby. Systém splňuje současně platné požadavky nosnosti podle Eurokódu 6 a tepelné ochrany podle ČSN 730540-2. Firma představila i nově vyvinuté tvárnice s použitím polyuretanu. Tyto tvárnice jsou určeny pro stavby nízkoenergetických a pasivních domů při součiniteli prostupu tepla až 0,13 W/m².K.

Kromě prohlídky expozice českého vystavovatele se členové pobočky zajímali o širokou škálu dalších předváděných výrobků. Zajímavé bylo srovnání výrobků dalších výrobců zdících systémů s řešením a zabudováním tepelné izolace do zdících prvků.

NÁVRH NA STAVEBNÍ KONSTRUKČNÍ TABULKY

Současný stav návrhu nosných konstrukcí staveb i přes již tříleté období platnosti Eurokódu přináší stále problémy se statickým řešením, jeho obsahem, zadáním, provedením, rozsahem a správností použití platných norem a předpisů. Navíc výstavba a její současná příprava často dává málo prostoru, času a financí na statické

řešení a předpokládá rychlé zpracování a zahrnutí změn konstrukce včetně dopracování prováděcích výkresů nebo výrobní dokumentace. Tento nepříznivý stav je třeba koncepčně a celostátně dořešit, ale zároveň i vytvořit podmínky pro zefektivnění práce statických, projektantů a techniků. Členové pobočky proto přišli s návrhem na zpracování stavebních tabulek, které by pomohly při návrhu a správném řešení nosných konstrukcí staveb.

Navrhované tabulky by byly určitou obdobou dřívějších vycházejících statických tabulek (poslední tabulky v tuzemsku vyšly v roce 1987) a v Německu pravidelně vycházejícího titulu Bautabellen für Ingenieure. Tabulky by obsahovaly zjednodušený, ale výstižný text návrhových norem – Eurokódů s výkladem, komentářem a sestavením podle důležitosti pro základní a jednoduché konstrukce pozemních staveb ve všech návrhových disciplínách. Doplněny by byly tabulky jako náhrada některých vzorců, byly by uvedeny způsoby navrhování, konstrukční zásady a příklady výpočtů a použití konstrukcí v praxi. Tabulky by tak zahrnovaly sloučení jednotlivých norem, předpisů, grafů, údajů o materiálech a návrhových postupů do jedné publikace.

Pracovní skupina, která vznikla při oblastní kanceláři v Plzni, by ráda rozvinula spolupráci s vedením ČKAIT na takovém dokumentu. Navrhujeme, aby se práce na publikaci soustředily do skupin orientovaných na problematiku jednotlivých konstrukcí, jako jsou beton, zdívo, ocel a podobně.

Skupina, ve které jsou Ing. Jiří Šmejkal, CSc., a Ing. Luděk Vejvara, Ph.D., se zatím skládá z aktivních statických a zároveň pedagogických pracovníků na vysokých školách. Navrhujeme, aby skupina působila ve své oblasti pro lepší vzájemnou komunikaci a snížení časové a finanční náročnosti na činnost a aby pracovala přímo v Plzni. Skupina by se orientovala na železobeton a zdívo.

Dovolujeme si vyzvat ke spolupráci i další kolegy. Předpokládáme, že společně s vedením Komory tak dojde k dalšímu rozvoji pravidelné práce na Eurokódech pod hlavičkou ČKAIT.

ENERGETICKÁ NÁROČNOST STAVEB

Letošní celorepublikové semináře PENB o energetické náročnosti staveb a nově platných zákonných předpisech proběhly na pobočce v Plzni ve dvou termínech za velkého zájmu členů. Seminářů se účastnilo na 130 autorizovaných osob. Z předpisů vyplývá, že hodnocení energetické náročnosti bude pro nově navrhované a rekonstruované stavby základním tématem a je třeba se mu věnovat od počátečních návrhů stavby.

Můžeme říci, že nastane doba, kdy nebude investora zájmat, z čeho stavíte nebo jaká jsou technická řešení staveb, ale jak vysoké jsou náklady na energie a provoz budovy. Návrh budovy tak bude podřízen izolačním schopnostem obálky a instalovaným úsporným technologiím vytápění a větrání.

V návaznosti na semináře výbor oblasti Plzeň projednal na svém posledním dubnovém jednání možnosti zpracování a použití průkazů energetické náročnosti pro budovy. Z jednání vyšel námet, aby průkazy energetické náročnosti pro pozemní stavby mohly zpracovávat také již přímo autorizované osoby v dotčených oborech, jako jsou pozemní stavby a technika prostředí staveb – specializace vytápění a vzduchotechnika. Tím by byly pro projektanty vytvořeny podmínky pro prvotní návrhy budov z hlediska úspory energie bez dalších zkoušek, oprávnění a vstupů. Existovala by možnost úprav budovy ve smyslu řešení vnější obálky a techniky prostředí dříve než po dokončení projektu, kdy se v současnosti povětšinou zadává zpracování energetického průkazu.

ELEKTRONICKÁ AUKCE NA DODÁVKU PROJEKTOVÝCH A INŽENÝRSKÝCH PRACÍ

V uplynulém období se naše projektová kancelář účastnila elektronické aukce na projekt úpravy výrobní haly jedné renomované plzeňské společnosti. Naše zkušenost s tímto způsobem výběru dodavatele je však velmi špatná, až žalostná. Na vysvětlenou uvádím příklad. Jednalo se o halu o půdorysných rozměrech cca 80 x 130 m rozdělenou na tři konstrukčně rozdílné celky a přístavek. Nabízené práce zahrnovaly činnosti od studie přes povolení řízení až po provádění projektů a dozory. Nešlo jen o rekonstrukci, ale i o část technického vybavení, přístavbu a architektonické pojetí fasády a řešení venkovních zavěšených střech. Zadáním byl popis na několika stránkách, katastrální snímek, schematické výkresy půdorysu budovy. Nejhorší však bylo, že při vlastní elektronické aukci se za jednotlivé práce ukázaly velmi nízké částky, například 5000 Kč za zajištění stavebního povolení nebo 10 000 Kč za řešení vztahů a vyjádření dotčených stran a orgánů. Obdobně to bylo i s cenou projektů, když jen za zajištění stávajícího stavu byla nabízená cena pod 16 000 Kč. Pro představu: celková vysoutěžená cena se pohybovala kolem 360 000 Kč.

Je otázkou, zda pro tvůrčí projektovou a inženýrskou práci je tento typ výběru dodavatele za stávajících podmínek vůbec použitelný. Je v současnosti módní a moderní a vyhovuje zřejmě manažerskému vedení firem. V daném případě zadání a postup absolutně postrádaly dostatečný technický podklad a přesné objasnění rozsahu prací. Výběr dodavatele vypadal

podobně jako kupčení s cenou nebo orientace na jistého levného dodavatele. A možná i dodavatele nesoudného.

Na naše upozornění a doporučení zástupce oblastní kanceláře k dopracování a vyjasnění zadávacích podkladů investor nereagoval. Jak však dál? Je účast ve výběru ztrátou času? Ano, jde také o stavbu pro soukromé subjekty, které mohou volit postup mimo platné vyhlášky pro výběrové řízení. Je však vhodné, aby byly státní stavby podle platných pravidel a některé ostatní zcela podle jiných pravidel?

CO TAKÉ DĚLÁ DODAVATEL MATERIÁLU PRO STAVBU

Při své činnosti předsedy oblasti jsem se u velice známých výrobců zdících prvků setkal s jevem, který je jasným důsledkem současné doby. Jednoduše a primitivně řečeno: Vy mi dodáváte zdívo, tak mi dořešte stavbu. Nejde jen o běžnou specifikaci a doporučení materiálu nebo ukázku typových detailů a pracovních postupů z katalogů a praxe výrobců. Jedná se o doprojektování a přeprojektování částí stavby. Výrobci mi ukázali v několika případech holý půdorys nebo půdorys ze stavebního povolení, pro který bylo třeba změnit zdívo, a tím i stropy, často i dispozici, střechu nebo základy, aby stavba šla bez problémů postavit. Stejnou situaci mi dokumentovali i pro dodávky systémových stropních konstrukcí, kde se musely dořešit podpory (stěny) a uložení krovu. V podstatě šlo o vytvoření částí prováděcích projektů na úkor a na náklady dodavatele materiálu. Výrobci se ptají, zda je to takhle možné a jestli Komora může pomoci. To přece není jejich práce. A proč to nedořeší projektanti? Odpovídám, že prováděcí projekty často nechce nikdo platit a že

sami projektanti ztrácejí zkušenosti, pokud prováděcí projekty nedělají.

Znovu se tudíž ptám: Nebylo by možné se znovu vrátit ke zpracování prováděcích projektů a jejich vyžadování pro každou stavbu? Bohužel tahle zvyklost už tu byla (prováděcí a jednostupňové projekty pro jednoduché stavby) a odešla do dějin se změnou systému, zákonů a předpisů. Jak říká klasik: Nechtě každý dělá, co jeho jest. Pro stavbu je ideální stav: výrobce vyrábí a podává technické rady pro svoje výrobky, projektant projektuje a stavební firma staví. Když to tak není, nemůže to do budoucna dobře fungovat.

*Ing. Luděk Vejvara
předseda oblasti Plzeň*

Ústí nad Labem

ČINNOST V OBLASTI

Hlavní akcí na začátku roku byla valná hromada oblasti. V dalším období jsme se zaměřili na vzdělávání členů ČKAIT, zejména ve vztahu k novele stavebního zákona, připravovaných prováděcích vyhlášek ke SZ atd.

Za období leden až duben 2013 se v oblasti uskutečnilo šestnáct odborných akcí, které se konaly v součinnosti s OK. Osm akcí uspořádala přímo OK ČKAIT. Jednalo se zejména o pravidelné měsíční právní pondělky – semináře na téma právní minimum pro AO se zaměřením na pozice projektanta, stavbyvedoucího, stavební zákon a vyhlášky. Šest akcí uspořádaly spolupracující společnosti (PSM CZ, AZ PROMO a další).

Mezinárodní konference v Děčíně pod záštitou oblasti Ústí nad Labem. Zleva Ing. M. Mandík, předseda oblasti Ústí nad Labem; František Pelant, primátor města Děčína; Ing. Jiří Aster, prezident Unie hospodářských komor Labe/Odra.

Velkému zájmu se těšil seminář Energetická náročnost budov 2013 v odborné garanci SVI ČKAIT. Přednášeli Ing. Šafránek, CSc., Ing. Frolík, Ph.D., a akad. arch. Brotánek. Významnou akcí tohoto období je mezinárodní konference na VOŠ a SPŠ v Děčíně, nad kterou přebírá každoročně OK ČKAIT Ústí nad Labem záštitu.

Na konci dubna se uskutečnila další zajímavá akce – seminář Aktuální novela zákona o veřejných zakázkách s přednášejícím Mgr. Davidem Dvořákem. Tato akce pro členy ČKAIT byla otevřená i veřejnosti. Zúčastnila se jí tedy řada zástupců obcí a investorských organizací.

Na jarní období jsme připravili exkurzi na stavbu dálnice D8. Bohužel vzhledem k dalším obstrukcím pseudoochránců přírody došlo k opakovanému zastavení stavby přes České středohoří. Tito škůdci tak ponесou společenskou odpovědnost za další pokračování ohrožení zdravotního stavu obyvatel podél staré silnice I/8 přes České Středohoří a silnice I/30 podél Labe přes Ústí nad Labem, za škody na majetku i životech. V současnosti se objevil „nápad“ otevřít trasu D8 od Bílinky po tunely Prackovice a Radejčín pro osobní auta. Ty by pak pokračovaly po stávajících silnicích III. třídy přes několik obcí do Řehlovic. Tím by došlo k ohrožení dalších obyvatel v trase. Souhlas obcí je však podmínkou pro případnou realizaci tohoto „nápadu“.

*Ing. Martin Mandík
předseda oblasti Ústí nad Labem*

11. ROČNÍK MEZINÁRODNÍHO SEMINÁŘE

Již 11. odbornou konferenci s železniční tematikou pořádala ve dnech 20. a 21. února 2013 VOŠ a SPŠ Děčín. Téma semináře Diagnostika na železniční dopravní cestě 2013 přilákalo rekordní počet 210 účastníků z celé republiky i ze zahraničí.

Seminář se konal pod záštitou generálního ředitele Správy železniční dopravní cesty Ing. Jiřího Koláře a za účinné spolupráce se SŽDC, s.o. – Technickou ústřednou dopravní cesty Praha a oblastní kanceláře ČKAIT Ústí nad Labem, která tradičně převzala nad seminářem záštitu. Nedestruktivní diagnostika železničního svršku a spodku má v současnosti nezastupitelný význam pro kontroly provozovaných tratí, pro hospodárné využívání finančních prostředků na údržbu, opravy a rekonstrukce a v neposlední řadě též při přejímce konstrukcí od výrobce a při přejímce a předávání dokončených prací a staveb. Přednášky, které zcela vyplnily dvou denní program, jsou zdrojem nejnovějších informací jak pro žáky, tak i pro vyučující. Jde o aktuální informace, které nejsou a ani nemohou být uvedeny v učebnicích. Proto také mezi účastníky semináře jsou pedagogové středních i vyšších odborných a vysokých škol, které vy-

chovávají odborníky pro stavbu a údržbu železnic z celé ČR.

Přednášky připravili a prezentují odborníci z GR SŽDC, z Technické ústředny dopravní cesty Praha, pracovníci odborných firem, které diagnostická zařízení vyvíjejí, a pedagogové z ČVUT v Praze, VUT v Brně, Žilinské univerzity a Technické univerzity v Drážďanech, všichni bez nároků na honorář. Je jim proto třeba poděkovat a stejně tak i ostatním pracovníkům, kteří se na realizaci semináře podíleli. Součástí programu semináře byla i večerní prohlídka Zámku Děčín s rautem v jeho reprezentativních prostorách a prohlídka měřicího vozu, kterou zorganizovala SŽDC s.o., TUDC Praha a OK ČKAIT ve stanici Děčín – východní nádraží.

*Ing. Jaroslav Horák
Ing. Zdeňka Ficenecová
VOŠ a SPŠ Děčín*

Pardubice

STAVBA ROKU 2013 V PARDUBICKÉM KRAJI

Na svém 10. řádném jednání 28. března 2013 vyhlásila Rada Pardubického kraje pod záštitou hejtmána Pardubického kraje 6. ročník veřejné neanonymní soutěže Stavba roku 2013 v Pardubickém kraji, za podpory spolupředatelů České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR.

Přihlášku do soutěže společně s předepsanou dokumentací může podat fyzická nebo právnická osoba, která splňuje některou z těchto podmínek ve vztahu k přihlašované stavbě: je vlastníkem, uživatelem či investorem stavby, je autorem/projektantem stavby nebo je dodavatelem stavby.

Mohou být přihlášena pouze ta stavební díla, která byla zhotovena, zkolaudována nebo uvedena do provozu v období od 1. ledna 2011 do 30. června 2013, nová i rekonstruovaná, a nebyla hodnocena v předchozích ročnících soutěže.

Kategorie staveb:

- Rodinné a bytové domy;
- Stavby občanské vybavenosti;
- Stavby pro průmysl, zemědělství a vodní hospodářství;
- Stavby inženýrské a dopravní; veřejná prostranství.

Vyhlašovatel na základě doporučení poroty určí v každé kategorii jednu stavbu, které udě-

lí titul Stavba roku 2013 v Pardubickém kraji, a dále udělí dvě čestná uznání. Na základě internetového hlasování současně vyhlašovatel udělí Cenu veřejnosti. Ceny ani čestná uznání nemusí být na základě rozhodnutí vyhlašovatele uděleny.

Vyhodnocení soutěže, vyhlášení a zveřejnění výsledků proběhne 12. září 2013 v 17.30 hod. v sále Jana Kašpara, Komenského nám. č. 120, Pardubice. Více na <http://stavbaroku.pardubickykraj.cz/podminky-souteze/>

CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V 1. POLOLETÍ ROKU 2013

První seminář v roce 2013 na téma Finanční a daně 2012 a změny pro rok 2013 z pohledu fyzické osoby proběhl 14. února 2013. Účastníci, podnikající autorizované osoby, byli přednášející Ing. Martou Hájkovou seznámeni s tím, jak vyplnit daňové přiznání za rok 2012 a na co se zaměřit v následujícím roce. Seminář se zúčastnilo celkem třináct osob.

Dne 19. února 2013 následoval seminář Zákon o veřejných zakázkách včetně prováděcích vyhlášek. O něj a o přednášky na toto téma od Mgr. Davida Dvořáka projevoval zájem 59 osob, z toho bylo 34 členů ČKAIT.

Třetí akcí, poněkud masovější, s účastí 88 osob včetně devíti neautorizovaných, byla 27. března 2013 celodenní konference Energetika ČR. Program sestával z dvou bloků.

První, v režii Ing. Vlastimila Mouchy, se týkal regionální energetické politiky a po úvodním vystoupení hejtmána Pardubického kraje JUDr. Martina Netolického následovaly přednášky prof. Ing. Pavla Noskiewiče, CSc., o energetické koncepci ČR, Ing. Pavla Kalivody s tématem územní energetická koncepce Pardubického kraje. Ing. Jiří Hušek hovořil o energetice budov statutárního města Pardubice a Ing. Tomáš Goga seznámil účastníky s novými podmínkami programu Zelená úsporám.

Po obědě, který byl podáván formou rautu v rámci 2. bloku na téma Energetická náročnost budov 2013, vystoupili tři přednášející. Akad. arch. Aleš Brotánek pohovořil o umísťování staveb a architektonickém řešení budov s téměř nulovou spotřebou energie, následovalo vystoupení Ing. Věry Sytařové o tepelně technických požadavcích na stavební konstrukce budov s téměř nulovou spotřebou energie a na závěr vystoupil prof. Ing. Karel Kabele, CSc., s přednáškou o technických zařízeních budov s téměř nulovou spotřebou energie.

Zatím poslední akcí 1. pololetí, která proběhla ve spolupráci s HZS ČR – územním odborem Pardubice 9. dubna 2013 v učebně HZS ČR, byl

seminář s názvem Požární bezpečnost staveb ve změně stavebního zákona, vybrané problémy z projektové praxe. Na dané téma hovořili zaměstnanci HZS Pardubického kraje Ing. Kateřina Shejbalová a Mgr. Pavel Nejtek a poslechnout si je přišlo třicet osob.

Ještě máme na 12. června 2013 naplánovanou exkurzi do vily Tugendhat. Je to první akce naší oblasti v poslední době, o kterou je více než 100% zájem.

PLÁN AKCÍ ČŽV NA 2. POLOLETÍ ROKU 2013

25. dubna 2013 proběhlo jarní zasedání výboru a grémia naší oblastní kanceláře, kde jsme mimo jiné navrhli a schválili program ČŽV na 2. pololetí 2013.

V září se můžete těšit na Dopravní konferenci se Silničním veletrhem a exkurzi do Prahy na For Arch 2013.

V říjnu se budou konat semináře Novela prováděcích vyhlášek stavebního zákona a Rekonstrukce a regenerace bytového fondu 2013. Na listopad připravujeme Technické požadavky na stavební výrobky podle novelizovaných dokumentů EU a ČR a seminář o ochraně historických staveb.

Poslední plánovanou akcí letošního roku je prosincový seminář, který se bude zabývat změnami v soukromém právu od 1. ledna 2014 ve vazbě na stavební činnost v ČR.

Zatím bez určení bližšího termínu (bude upřesněn v průběhu prázdnin) máme v plánu exkurze do dokončeného výzkumného a vývojového centra DF JP Univerzity Pardubice a na stavbu rekonstrukce okolí litomyšlského zámku.

*Ing. Radim Loukota
předseda oblasti Pardubice
Michaela Brožková
tajemnice oblasti Pardubice*

Ostrava

CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ AO

První pololetí je tradičně ve znamení Shromáždění delegátů ČKAIT a také přípravy seminářů, exkurzí a školení – zkrátka věnujeme se celoživotnímu vzdělávání. Jako nejdůležitější se všem stavbařům jeví novela stavebního zákona. Připravili jsme proto školení na toto téma rozdělené do následujících celků:

- Územní plánování;
- Územní a stavební řízení;
- Prováděcí vyhlášky;

- Majetkoprávní příprava staveb, vyvlastňování;
- Zkušební provoz, kolaudace, změna užívání.

Zájem byl veliký, školení se zúčastnilo celkem 761 osob.

Paralelně probíhaly kurzy vzdělávání pro stavební inženýry v Moravskoslezském kraji v rámci projektu Vzděláváním pro konkurenceschopnost, financovaným z prostředků EU. Projekt je realizován FAST VŠB – TU Ostrava a oblastní kanceláří ČKAIT Ostrava. Kurzy jsou v současnosti v rámci pilotního prověření pro účastníky zcela zdarma a jsou rozděleny do jednotlivých vzdělávacích modulů s touto náplní:

- Územní plánování;
- Dopravní stavitelství;
- Příprava a realizace staveb;
- Diagnostika staveb;
- Geotechnika;
- Stavební mechanika.

Pilotní prověření bude ukončeno v červnu letošního roku.

Kromě těchto „nosných akcí“ probíhal program ČŽV AO podle schváleného plánu. V květnu a červnu proběhnou také dvě exkurze na vodní dílo Kružberk a do Portugalska.

SPOLUPRÁCE S HZS

Koncem února proběhla z naší iniciativy schůzka se zástupci HZS (Hasičského záchranného sboru) s cílem nastavit pravidla spolupráce v těchto oblastech:

- Odborná vzdělávací činnost ze strany HZS vůči členům ČKAIT;
- Nabídka odborníků ze strany ČKAIT, kteří mohou být nápomocní při řešení různých krizových událostí, jako jsou nehody, havárie apod.;
- Nastínění budoucí možné spolupráce při tvorbě předpisů, manuálů a pomůcek pro autorizované osoby (AO);
- Doplnění a případné recenze materiálů týkajících se problematiky HZS ve vztahu ke stavebnictví v profesním informačním systému PROFESIS.

Věříme, že vzájemná spolupráce přinese zkvalitnění (zvýšení požární bezpečnosti) staveb. Za HZS se zúčastnili plk. Ing. Jiří Pokorný, Ph.D., a kpt. Ing. Radim Bezděk, za ČKAIT Ing. Jindřich Pater a Ing. Svatopluk Bijok.

SOUTĚŽ STAVBA ROKU MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

V současné době vrcholí přípravy vyhlášení výsledků 7. ročníku soutěže Stavba roku Moravskoslezského kraje 2012, vyhlašované SPS, ČKAIT a Obcí

architektů pod záštitou Moravskoslezského kraje. Přihlásilo se více než třicet staveb, takže porota v tuto dobu pracuje naplno. Slavnostní vyhlášení proběhne v sále ostravské konzervatoře.

*Ing. Svatopluk Bijok
předseda oblasti Ostrava*

Olomouc

STAVBA ROKU 2012 OLOMOUCKÉHO KRAJE

Olomoucký kraj společně s OK ČKAIT Olomouc vyhlásily pátý ročník veřejné neanonymní soutěže Stavba roku 2012 Olomouckého kraje. Na přípravě a realizaci dále spolupracovali OP ČSSI, SPS a společnost Omnis, která celou akci organizačně a technicky zajistila.

Do soutěže bylo přihlášeno 47 staveb. Na jarní stavební výstavě Stavotech v Olomouci byly vystaveny panely všech přihlášených staveb. Vyhlášení vítězů a slavnostní předání cen v pěti kategoriích proběhlo ve Vlastivědném muzeu v Olomouci.

Cílem soutěže bylo seznámit širokou odbornou i laickou veřejnost s úrovní současného stavitelství, architekturou a projektováním v Olomouckém kraji. Soutěž má sloužit k podpoře kvalitní komplexní realizace staveb a zviditelnění kvalitních dodavatelských a projektových firem v Olomouckém kraji.

Hodnotící porota byla složena z deseti odborníků, kteří byli jmenováni vyhlašovatelem a zastiťujícími institucemi. Porota udělila pět titulů a deset čestných uznání a rovněž byla udělena cena hejtmana.

• Stavby určené k bydlení a rekreaci

Titul obdržela stavba:

Olomouc – Arbesova, výstavba RD

Autor: Ing. arch. Eugen Točík, TRIGNIS spol. s r.o.
Investor: EUROGEMA, CZ a.s.
Dodavatel: EUROGEMA, CZ a.s.

• Stavby občanské vybavenosti a úpravy veřejných prostor

Titul obdržela stavba:

Ústav molekulární a translační medicíny Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Autor: Ing. arch. Miroslav Pospíšil,
Ing. arch. Martin Borák, Ing. arch. Martin Karlík, ATELIER-R
Investor: UP v Olomouci
Dodavatel: GEMO OLOMOUC, spol. s r.o.

• Stavby dopravní, inženýrské a vodohospodářské

Titul obdržela stavba:

II/448 a II/446 Olomouc – okružní křižovatka ulic Dobrovského, Na Střelnici

Autor: MORAVIA CONSULT OLOMOUC, a.s.

Investor: Statutární město Olomouc, Olomoucký kraj

Dodavatel: EUROVIA CS, a.s., odštěpný závod Morava, závod Zlín

• **Stavby technologické a pro průmysl a zemědělství**

Titul obdržela stavba:

Areál ELPREMONT elektromontáže s.r.o., Velká Bystřice

Autor: Ing. arch. Jan Polách, Ing. Robert Bravenec, Ateliér Polách a Bravenec

Investor: ELPREMONT elektromontáže s.r.o.

Dodavatel: EUROGEMA CZ, a.s.

• **Rekonstrukce a obnova**

Titul obdržela stavba:

Rozšíření provozu hotelu ARIGONE – Penzion ARIGONE, Olomouc

Autor: Ing. arch. Pavel Pospíšil,

Ing. arch. Alice Michálková, STUDIO PRAK;

Ing. arch. Břetislav Lukeš, DIMENZE 11 s.r.o.

Investor: Mgr. Ondřej Pavelka

Dodavatel: GEMO OLOMOUC, spol. s r.o.

• **Cena hejtmána Olomouckého kraje**

Titul obdržela stavba:

Oprava kostela sv. Jana a Pavla v Pobuči

Autor: Ing. arch. Ivo Skoumal, projekční kancelář

Investor: Římskokatolická farnost Zvole u Zábřeha

Dodavatel: EKOZIS spol. s r.o.

Hejtmán Olomouckého kraje Ing. Jiří Rozbořil při slavnostním předávání ocenění pochvalně zhodnotil zájem o soutěž Stavba roku. Uvedl, že se v kraji tímto způsobem daří nastavovat hodnotová měřítka pro další výstavbu a dávat signál, že se estetická a řemeslná kvalita vyplácí. Soutěž-

ní přehlídka, kde jsou zastoupeny všechny přihlášené stavby, putuje po dalších městech tam, kde organizuje stavební výstavu společnost OMNIS.

*Ing. Anežka Najdekrová
předsedkyně oblasti Olomouc*

Ústav molekulární a translační medicíny Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci obdržel titul Stavba roku 2012 Olomouckého kraje v kategorii Stavby občanské vybavenosti a úpravy veřejných prostor

V domě Komory v Praze se sešli v květnu 2013 čestní členové ČKAIT

Předseda Ing. Pavel Křeček rozvinul diskusi na zajímavé téma: Čeho jsme dosáhli a kam směřujeme. Setkání bylo velmi přátelské a oživilo historické okamžiky Komory.

Redakční rada Z+i ČKAIT

Právní podpora pro členy ČKAIT

I. AUTORSKÁ PRÁVA – POKRAČOVÁNÍ Č. 2

V druhé části informací ohledně autorských práv ve výstavbě pokračujeme zveřejněním první části Stanoviska k problematice autorskoprávní ochrany architektonických děl ve výstavbě (celé znění stanoviska je již zveřejněné na webových stránkách Komory v rubrice Často kladené dotazy).

Toto stanovisko bylo vypracováno Českou společností pro stavební právo na žádost České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě učiněné objednávkou č.j. 23/2011 z 5. prosince 2011. Stanovisko objasňuje základní problémy autorskoprávní ochrany architektonických děl, odpovídá na dotazy uvedené v objednávce a sleduje pořadí jednotlivých dotazů tak, jak byly v objednávce uvedeny.

Úvodem

Problematika autorskoprávní ochrany architektonických děl je výrazně ovlivněna specifickým charakterem architektonických děl a jejich vytvářením a užitím v procesu výstavby. Základní okolností, která je určující pro pochopení dané problematiky, je v prvé řadě charakter vytváření architektonických děl převážně na objednávku v souvislosti s přípravou staveb. Architektonické dílo je tak vytvářeno z podnětu, na náklady a nebezpečí jiného subjektu než autora, a to objednatele (zadavatele), který zamýšlí architektonické dílo hospodářsky účelně využít k realizaci staveb, kterými je dílo trojrozměrně vyjádřeno. Tato skutečnost má vliv na dispozici s architektonickým autorským dílem.

Pro architektonická díla, která byla vytvořena na objednávku, platí sice stejná autorskoprávní ochrana jako pro díla vytvořená autorem bez zadání objednatele, pokud jde o absolutní osobnostní nebo majetková autorská práva, ale autor zakázového (objednaného) díla je ve výkonu absolutního majetkového autorského práva dílo užít do určité míry omezen, a to právě účelem vyplývajícím ze smlouvy, na jejímž základě bylo dílo vytvořeno. Při sjednávání smlouvy o dílo, jejímž předmětem je vytvoření architektonického díla, je v dispozici smluvních stran, zda a jak upraví své vzájemné majetkoprávní vztahy včetně autorskoprávní licence. V případě, že smlouva o dílo úpravu užití autorského architektonického díla neobsahuje, platí vyvratitelná zákonná domněnka, že autor – zhotovitel poskytl určité licence k užití díla objednateli. Tato zákonná domněnka vychází zejména z § 61 autorského zákona, který upravuje problematiku autorských děl vytvořených na objednávku, dále z úpravy smlouvy o dílo v občanském zákoníku (§ 631 a násl.) a z úpravy smlouvy o dílo v obchodním zákoníku (§ 536 a násl., zejména § 558).

Podle § 61 odst. 1 autorského zákona: *Je-li dílo autorem vytvořené na základě smlouvy o dílo (dílo vytvořené na objednávku), platí, že autor poskytl licenci k účelu vyplývajícím ze smlouvy, není-li sjednáno jinak. K užití díla nad rámec takového účelu je objednatel oprávněn pouze na základě licenční smlouvy, nevyplývá-li z tohoto zákona jinak.*

Podle § 558 obchodního zákoníku: *Je-li předmětem díla podle § 556 výsledek činnosti, který je chráněn právem z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, je objednatel oprávněn použít jej jen k účelu vyplývajícím z uzavřené smlouvy o dílo. K jiným účelům je oprávněn je použít jen se souhlasem zhotovitele.*

Z úpravy vyvratitelné zákonné domněnky tedy vyplývá, že autor – zhotovitel architektonického díla na objednávku podle smlouvy o dílo, který vykonává majetkové autorské právo, poskytl objednateli autorskoprávní licenci k užití architektonického díla, která je vymezena účelem a rozsahem vyplývajícím ze smlouvy o dílo. Účelem užití architektonického díla na základě smlouvy

o dílo je ve výsledku realizace objednatelovy stavby, kterou je architektonické dílo v konečné podobě vyjádřeno. Jinými slovy vyvratitelná zákonná domněnka svědčí objednateli pro způsob užití předmětného díla na základě nabytí licence k trojrozměrnému rozmnožování architektonického díla stavbou. Nabytí této licence k rozmnožování architektonického díla do konečné podoby stavby však musí předcházet splnění zákonných povinností objednatele – stavebníka, zejména zpracování dokumentace podle stavebního zákona, v rámci kterého dochází k užití architektonického díla. Je třeba zdůraznit, že osobnostní autorská práva jsou za všech okolností právně chráněna zákonným zákazem snížení umělecko-estetické hodnoty díla včetně osobnostního práva autorského dohledu nad užitím díla. Je však třeba upozornit, že toto právo nelze směšovat se stavebně technickým dozorem nebo autorským dozorem projektanta ve smyslu stavebního zákona.

Specifika autorskoprávní ochrany architektonických děl jsou dále předurčována jejich vlastní povahou, procesem jejich vytváření a užití v procesu přípravy a realizace výstavby, jakož i povahou činností při projektování staveb a účastí osob s různým zaměřením v tomto procesu. Architektonické dílo, jako autorské dílo vytvořené autorem – architektem na základě duševní tvůrčí činnosti, je ideální umělecké dílo architektonického umění. Architekt vytvářející dílo nemusí být nezbytně profesí a vzděláním architekt, ale je to autor, který vytváří uvedené umělecké architektonické dílo. Ideální architektonické dílo musí být hmotně zachyceno v dvojrozměrné kresebné podobě (popřípadě trojrozměrné počítačové podobě) a zpravidla se v tomto smyslu označuje za architektonickou studii, které se také říká „architektonický návrh stavby“. K vyjádření architektonického díla (architektonického návrhu stavby) může sloužit i trojrozměrná rozmnoženina architektonického díla ve formě modelu stavby v určitém měřítku. Jestliže však má být architektonické dílo rozmnoženo stavbou (trojrozměrná rozmnoženina architektonického díla), musí splnit požadavky veřejného stavebního práva pro účely vydání rozhodnutí podle stavebního zákona. Z tohoto hlediska dalšími vyjadřovacími podobami díla je zpracování dokumentace podle stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů, ve které podoba architektonické studie (architektonického návrhu stavby) prodělává určitou proměnu v rámci užití architektonického díla za účelem splnění veřejnoprávních požadavků. Tato činnost je zařazena ve vybraných činnostech ve výstavbě (§ 158 SZ) a spočívá ve zhotovení příslušné dokumentace pro účely řízení podle stavebního zákona.

Obsah a rozsah dokumentace staveb je upraven právními předpisy (vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, popř. vyhláška č. 503/2006 Sb. nebo vyhláška č. 146/2008 Sb.). Tato dokumentace staveb je v každém konkrétním případě věcně odvozena od architektonické studie (architektonického návrhu stavby), respektive vždy obsahuje např. zásady urbanistického, architektonického a výtvarného řešení stavby a grafické vyjádření architektonického řešení a je pouze přizpůsobena pro účely řízení podle stavebního zákona. Architektonické řešení stavby je tedy součástí dokumentace stavby podle uvedených právních předpisů a odlišuje se od architektonického řešení v návrhu stavby větší mírou rozpracování architektonických tvůrčích prvků a podrobností stavebně technického řešení, neboť obsahuje další části stavebně technické povahy, včetně statických a jiných výpočtů, které architektonický návrh stavby (architektonická studie) zpravidla neobsahuje. Projektovou dokumentaci (také dokumentaci pro územní řízení) zpracovává projektant, kterým je autorizovaná osoba, přičemž sám autor architektonického díla nemusí mít toto oprávnění. Není však vyloučeno, že autor – architekt bude současně projektantem a bude mít postavení autorizovaného architekta nebo inženýra podle zákona č. 360/1990 Sb. Dokonce přichází v úvahu situace, kdy autor – projektant, ale také zhotovitel stavby mohou být jedna osoba (v praxi je to však nezvyklé). Na procesu výstavby se tedy

může podílet řada osob. Jelikož architektonické dílo, pokud splňuje znaky autorského díla (viz dále), je předmětem autorskoprávní ochrany, musí být v uvedeném procesu respektován zákaz jeho užití při rozmnožování ve zpracovaných či jinak pozměněných podobách takovým způsobem, který by snížil architektonickou, respektive umělecko-estetickou hodnotu díla. Je odpovědností stavebníka – objednatele architektonického díla, aby zajistil dodržení tohoto zákazu v rámci činnosti projektanta, respektive stavebního podnikatele. Stavebník – objednatel je totiž vázán povinností užít dílo jen způsobem nesnižujícím jeho architektonickou hodnotu.

Je možné tedy shrnout, že z hlediska autorskoprávní ochrany architektonického díla je rozhodující účel, ke kterému bylo na zakázku na základě smlouvy o dílo vytvořeno. V tomto rámci je pak třeba posuzovat meze vyvratitelné zákonné domněnky poskytnutí licence k užití architektonického díla objednateli. Užití architektonického díla nad rámec této zákonné domněnky by si vyžadovalo samostatnou smluvní licenci, tj. uzavření smlouvy mezi objednatelem a zhotovitelem o užití architektonického díla nad rámec dohodnutého účelu ve smlouvě o dílo. Vyvratitelná zákonná domněnka k poskytnutí licence k užití architektonického díla za účelem uzavření smlouvy o dílo je tedy základním rámcem pro posouzení, zda do autorského práva zhotovitele architektonického díla bylo nepřipustně zasazeno, či nikoliv. Je proto v zájmu stavebníka – objednatele architektonického díla, ale i dalších osob, které se budou v procesu přípravy a realizace výstavby podílet na zpracování rozmnoženin autorského díla, aby otázky autorskoprávní ochrany architektonického díla byly jednoznačně upraveny a nedocházelo k pochybnostem při užití architektonického díla.

1. Co se rozumí architektonickým dílem, které je předmětem práva autorského?

Pojem autorského díla vymezuje § 2 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským (autorský zákon) takto: *Předmětem práva autorského je dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě, včetně podoby elektronické, trvalé nebo dočasné, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen „dílo“).*

Z definice vyplývají tyto pojmové znaky autorských děl, které musí být kumulativně splněny:

- Musí jít o výsledek tvůrčí činnosti autora (fyzické osoby), přičemž „tvůrčí činnost“ je vždy činností duševní. Tvůrčí činnost ve smyslu autorského zákona spočívá v (i) literární tvůrčí činnosti, (ii) v jiné umělecké tvůrčí činnosti, např. divadelní, hudební, výtvarné, filmové, fotografické, architektonické, apod., (iii) ve vědecké tvůrčí činnosti.
- Musí jít o dílo jedinečné jako výsledek tvůrčí činnosti.
- Dílo musí být objektivně (tj. smysly) vnímáno jako výsledek tvůrčí kategorie umění nebo tvůrčí kategorie vědy.
- Dílo musí být vyjádřeno v jakékoli smysly vnímatelné (objektivně sdělitelné, tj. jinými osobami seznatelné) podobě, tedy v tzv. vnější formě (Telec, L., Tůma, P.: *Autorský zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, str. 15 až 23*).

Dílo architektonické je uvedeno v citovaném ustanovení autorského zákona jako jedno z druhů děl (srov. *dílo architektonické včetně díla urbanistického*), která jsou chráněna právem autorským. To znamená, že architektonická díla jsou současným autorským zákonem považována za zvláštní kategorii autorských děl, na rozdíl od dřívějšího pojetí, kdy byla považována za díla spadající do oblasti výtvarného umění. Odborná literatura příkladmo uvádí jako díla architektonická stavby, makety, interiéry, výtvary zahradní a jevištní architektury a jiná díla, jež jsou prostorově vyjádřena např. konstrukcemi apod., dále díla vyjádřená architektonickými projekty, plány a náčrtů (Telec, L., Tůma, P.: *Autorský zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, str. 29*).

Konečným účelem vzniku architektonického díla je ve většině případů stavba, již má být dílo trojrozměrně stavebně vyjádřeno. Proto také autorský zá-

kon v § 13 říká, že rozmnoženinou, tj. fyzickým zachycením architektonického díla na hmotný nosič, je stavba. Architektonické dílo ovšem může být rozmnožováno i jinak, ve formě náčrtů, maket, stavebních plánů, územní a stavební dokumentace apod. Tyto formy rozmnoženin prakticky reflektují proces výstavby. Odborná literatura uvádí, že z hlediska prvotní podoby, již je vyjádřeno architektonické dílo, lze hovořit již o náčrtu (skice). Přitom aby šlo o autorské dílo, musí být náčrt dokončen, výraz, respektive podoba konečného díla z něj musí být patrný, musí se stát architekturou tak, aby s ním bylo možno i nadále tvořivě pracovat, tj. navázat v dalších fázích výstavby nebo jej užít jako takové např. vystavením na výstavě, rozšiřováním v tištěné či elektronické podobě. To také znamená, že i dosud stavebně nerealizovaná podoba díla má, respektive může mít, autorskoprávní povahu architektonického díla, a to bez ohledu na to, že dílo ještě nebylo stavebně realizováno či zda vůbec stavebně realizováno může být (Srov.: Telec, I.: *Zakázková díla architektonická, Právní rozhledy 19/2001, str. 681 a násl.*)

Z hlediska obecného pojmu stavba je třeba mít na zřeteli jeho statickou a dynamickou definici, kdy první představuje materiální výsledek procesu výstavby, rozmnoženinu díla, přičemž proces přípravy a realizace výstavby má několik fází, při kterých dochází k vytváření architektonického díla na jedné straně a jeho užití na straně druhé.

Proces vyjádření architektonického díla stavbou zahrnuje ještě další vyjadřovací podoby téhož díla ve výstavbě. Jde o územní nebo stavební dokumentaci zhotovenou v souladu s příslušnými veřejnoprávními předpisy, tj. od dokumentace záměru umístění stavby pro územní řízení přes dokumentaci pro stavební povolení až po prováděcí projekt. Výsledkem projektové činnosti ve výstavbě je zhotovení příslušné dokumentace pro úřední účely, rozpracovává architektonické řešení stavby tak, aby sloužila již pro řešení stavebně technických otázek. Opět odborná právní literatura ke srovnání architektonického díla v podobě architektonické studie (architektonického návrhu stavby) a projektové dokumentace uvádí: *Architektonické řešení stavby se obvykle liší od architektonického řešení návrhu stavby obsaženého v architektonické studii ve dvou ukazatelích: ve větší míře tvůrčí rozpracovanosti architektonických tvůrčích prvků a ve větší míře přizpůsobení těchto prvků řešení stavebnětechnickému, s nímž architektonické řešení spoluplytváří jeden účelový projektový celek tak, aby stavba mohla být po všech stránkách zdárně a veřejnoprávně řádně zbudována. Od architektonické studie se celá projektová dokumentace odlišuje v obou uvedených ukazatelích, jakož i v tom, že projektová dokumentace obsahuje další části stavebně technického rázu včetně statických a jiných výpočtů, které v architektonické studii obvykle nebývají.*

Na těchto dalších vyjádřeních architektonického díla se zpravidla podílejí jiné osoby (autoři, projektanti), než je autor původního vyjádření díla, zpravidla architekt. Tyto osoby zpravidla zhotovují ony další fáze vyjádření architektonického díla na základě smluv s objednatelem či investorem architektonického díla. Jak bylo řečeno v úvodu, pro architektonická díla je charakteristické, že v převážné většině jde o díla vytvořená na objednávku (zakázková díla, *works made for hire*). Rovněž bylo řečeno, že u takto zpracovávaných děl svědčí jejich objednateli vyvratitelná zákonná domněnka poskytnutí licence k užití díla, tj. ke zhotovení stavby jako rozmnoženiny díla, tedy až ke konečné podobě, hmotnému substrátu, architektonického díla, která vyplývá jednak z § 61 autorského zákona, jednak i z úpravy smlouvy o dílo podle obchodního i občanského zákoníku.

V této souvislosti je třeba ještě připomenout, že s výjimkou uvedené zákonné licence je autorskoprávní ochrana z hlediska absolutních osobnostních nebo majetkových autorských práv stejná jak pro autorská díla vytvořená na objednávku, tak bez zadání objednatelem.

Z uvedeného vyplývá, že za předpokladu, že jsou splněny znaky autorského díla vymezené v § 2 odst. 12 autorského zákona, může být architektonickým dílem chráněným autorským zákonem nejen jeho prvotní podoba vyjádřená

architektonickým návrhem, studií, ale i další podoby jeho vyjádření ve formě projektové dokumentace.

Z podstaty a charakteru výstavby a zejména z jejích počátečních fází je zřejmé, že autorský podíl obsažený v každé jednotlivé fázi není stejný. Největší je ve fázi návrhu stavby, obsahující konkrétní podobu konečného díla v základních koncepčních rysech, dokládající koncepční, tvarové (hmotové, materiálové, technologické a technické), dispoziční a provozní řešení stavby. V následujících fázích vstupuje do procesu tvorby architektonického díla řada vnějších vlivů: profesní rozpracování návrhu stavby, požadavky veřejnoprávní, požadavky stavebníka a dalších účastníků výstavby atd. V tomto směru je architektonické dílo vytvářené za účelem zhotovení stavby specifické – rodí se, je vytvářeno v konfrontaci a za spolupráce investora, který na samém počátku definoval svoji představu o budoucí stavbě. Úkolem architekta i dalších osob účastnících se procesu výstavby, zejména projektanta (autorizované osoby) pak je, aby každý z nich v souladu se svou profesí transformoval představy investora do podoby, která umožní zahájení a zhotovení stavby. Jak bylo řečeno v úvodu, každý autor architektonického díla, ať jde o architekta nebo projektanta, je ve své tvůrčí činnosti limitován účelem, ke kterému má budoucí stavba sloužit. Neméně důležité a pro konečnou podobu stavby určující jsou požadavky veřejnoprávních předpisů, uplatňované stavebním úřadem a dalšími subjekty, např. orgány památkové péče, ochrany ovzduší, krajiny, vod, atd.

Konečně k této otázce je třeba poznamenat, že zařazení architektonického díla jako samostatné kategorie autorských děl (a nikoli již jako uměleckého díla výtvarného) neznámá, že by byla pomíjena výtvarná a estetická stránka díla. Stále je aktuální výklad pojmu stavba z roku 1943, podle něhož: *Stavbou rozumět jest prostor podle umění stavitelského zdmi obklopený.* (Štafl, A., Podzemný, A.: *Slovník stavebních předpisů*, 1943, str. 362.) Rovněž Vitruvius charakterizoval architekturu, tedy umění, stabilitou konstrukce, účelem a estetickým ztvárněním. Podobně A. Palladio, který říká, že každá stavba musí přinášet požitky nebo pohodlí, trvanlivost a krásu (Palladio, A.: *Čtyři knihy o architektuře, kapitola I, str. 12.*)

2. Je předmětem autorské ochrany i rozpracovaná projektová dokumentace, jejímž výsledkem má být architektonické dílo?

Jak vyplývá z předchozího obecného výkladu o pojmu autorského díla, respektive architektonického díla chráněného autorským zákonem, autorským dílem je pouze dílo dokončené. Přitom samozřejmě nemusí jít o finální rozmnožení autorského díla, tj. o stavbu. Dílem může být i náčrt, studie, příslušný stupeň projektové dokumentace, ale vždy pro svůj účel dokončený. Dokončené dílo musí být způsobilé dalšího tvůrčího zpracování v dalších fázích výstavby nebo užití jako takového vystavením či rozšířením v tištěné či elektronické podobě. Pokud se tedy v otázce použitým výrazem „rozpracovaná“ rozumí dokumentace nehotová, nedokončená, pak taková dokumentace předmětem autorskoprávní ochrany být nemůže.

Pro názornější pochopení odpovědi na položenou otázku je třeba zdůraznit, že architektonické dílo by teoreticky bylo možné vyjádřit v trojrozměrné rozmnoženině díla stavbou bez pořízení projektové dokumentace vyžadované platnými právními předpisy. Protože však z hlediska veřejných zájmů stavební zákon a jeho prováděcí předpisy požadují pro úřední účely dokumentaci pro územní nebo stavební řízení, musí být architektonické dílo vyjádřeno právě v této dokumentaci, aby bylo možné v konečné podobě architektonické dílo vyjádřit stavbou.

II. AUTORIZOVANÉ OSOBY A ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Legislativní komise ČKAIT informuje členskou základnu o možném zapojení autorizovaných osob do procesu zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen ZVZ), v platném znění (po transparenční novele č. 55/2012 Sb.).

1. Úvod

Aktuálně platné znění ZVZ vyžaduje zapojení autorizovaných osob do procesu zadávání veřejných zakázek v následujících případech:

- podle § 44 odst. 12 ZVZ – vyjádření k zadávacím podmínkám nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce zadávané veřejným zadavatelem;
- podle § 74 odst. 5 ZVZ – jako člena hodnotící komise nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce zadávané veřejným zadavatelem.

Je třeba upozornit, že obě ustanovení jsou sice platná, ale **účinnosti nabývají až od 1. ledna 2014!**

O zapojení autorizovaných osob do zadávacího řízení podle ZVZ lze uvažovat v dalších případech:

- jako člen hodnotící komise tam, kde není povinná účast autorizované osoby;
- jako hodnotitele veřejné zakázky podle § 74 odst. 6 a § 74a ZVZ (**rovněž až od 1. ledna 2014**).

2. Povinné vyjádření se k zadávacím podmínkám a povinná účast autorizovaných osob v hodnotící komisi – pouze nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce zadávané veřejným zadavatelem (od 1. ledna 2014).

V obou případech jsou do procesu zapojeny obdobné osoby, proto bude problematika rozebrána společně.

Ust. § 44 odst. 12 ZVZ bude stanovovat:

(12) K zadávacím podmínkám nadlimitní veřejné zakázky zadávané veřejným zadavatelem se před zahájením zadávacího řízení vyjádří osoba se zvláštní způsobilostí a u nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce zadávané veřejným zadavatelem se k zadávacím podmínkám vyjádří rovněž osoba s odbornou způsobilostí podle zvláštního právního předpisu. (S odkazem na poznámku pod čarou č. 60a: zákon č. 360/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.)

Ust. § 74 odst. 5 ZVZ bude stanovovat:

(5) Členem hodnotící komise u nadlimitních veřejných zakázek musí být osoba se zvláštní způsobilostí a u nadlimitních veřejných zakázek na stavební práce rovněž osoba s odbornou způsobilostí, podle zvláštního právního předpisu. (S odkazem na poznámku pod čarou č. 60a: zákon č. 360/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.)

Osoba se zvláštní způsobilostí je definována v § 17 písm. v) a § 151a ZVZ: § 17 písm. v) ZVZ:

v) osobou se zvláštní způsobilostí osoba, která

1. je v pracovněprávním vztahu k veřejnému zadavateli zadávajícímu veřejnou zakázku nebo jinému veřejnému zadavateli a
2. absolvovala vzdělávací program dle § 151a.

§ 151a ZVZ:

(1) Vzdělávacím programem se rozumí vzdělávání v oblasti postupů podle tohoto zákona a v oblasti základních investičních a nákupních dovedností.

(2) Vzdělávací program zajišťuje Ministerstvo. Zajištěním vzdělávacího programu může Ministerstvo pověřit jinou osobu.

Osobou se zvláštní způsobilostí může být kdokoliv, kdo úspěšně absolvuje avizovaný vzdělávací program MMR (dosud neprobíhá – podle neoficiálních informací se uvažuje o odsunutí účinnosti). Je tedy zřejmě možné, aby tuto funkci vykonávala autorizovaná osoba, tudíž obě vyjádření vydala jedna osoba, respektive aby tyto odbornosti splňoval jeden člen hodnotící komise.

Výkon této činnosti je možný jen v pracovněprávním vztahu (tedy včetně dohody o provedení práce či pracovní činnosti), nikoliv ve vztahu obchodněprávním (na smlouvu). V důsledku toho tedy musí mít zadavatel smlouvu přímo s touto osobou a na její výběr se nevztahuje ZVZ.

Ve vztahu k autorizovaným osobám ZVZ v obecné rovině mluví o odborné způsobilosti podle autorizačního zákona. S ohledem na skutečnost, že pro jednu veřejnou zakázku může být nutná autorizace z různých oborů, musí

se v takovém případě vyjádřit, respektive být členy osob více (za každou odpovídající autorizaci), pokud není držitelem autorizace pro všechny tyto obory osoba jediná.

Forma výkonu činnosti odborně způsobilé osoby není ZVZ regulována, je tedy možný jak pracovněprávní, tak obchodněprávní vztah (uzavření obchodněprávního vztahu však podléhá ZVZ, jakkoliv zřejmě jako veřejná zakázka malého rozsahu).

K vlastnímu výkonu těchto povinností lze uvést následující:

- ZVZ nikterak neupřesňuje, k jakým částem zadávacích podmínek, v jakém rozsahu a s jakými důsledky se má osoba se zvláštní způsobilostí a osoba s odbornou způsobilostí vyjádřit; tato věc bude tedy na jejich uvážení, respektive předmětem dohody se zadavatelem;
- tyto osoby mají v hodnotící komisi stejné postavení jako jakýkoliv jiný člen (s tím, že nepochybně splňují požadavek na účast osoby odborně způsobilé k předmětu veřejné zakázky); z jejich postavení jim tedy neplyne žádná zvláštní odpovědnost, ani zvláštní práva či povinnosti;
- ZVZ nestanoví žádné speciální požadavky na jejich účast na jednání hodnotící komise, tj. osoby sice musí být jmenovány, ale jejich nepřítomnost nebrání rozhodování komise, pokud jsou jinak přítomny alespoň dvě třetiny členů či náhradníků;
- ustavení těchto osob je zcela v kompetenci zadavatele; ZVZ nedává v tomto směru žádná práva ani povinnosti ČKAIT, MMR či komukoliv jinému;
- povinnost jejich účasti je jen u nadlimitních veřejných zakázek veřejného zadavatele (autorizovaná osoba jen u stavebních), a to až od 1. ledna 2014.

3. Účast autorizované osoby v hodnotící komisi (tam, kde není povinná)

Autorizované osoby se mohou samozřejmě stát členy či náhradníky hodnotící komise i u jiných zakázek. V takovém případě budou naplňovat požadavek na příslušnou odbornou způsobilost ve vztahu k předmětu veřejné zakázky (§ 74 odst. 3 druhá věta ZVZ). Je třeba nicméně poznamenat, že tento požadavek nemusí nutně naplnit autorizovaná osoba; postačí kdokoliv s vhodným vzděláním či praxí.

Ani v tomto případě neplynou autorizované osobě z účasti v hodnotící komisi jiná práva či povinnosti než ostatním členům.

4. Autorizovaná osoba jako hodnotitel – pouze významné veřejné zakázky zadávané ČR nebo státní příspěvkovou organizací (od 1. ledna 2014).

Podle § 16a ZVZ se významnou veřejnou zakázkou rozumí taková veřejná zakázka, kterou zadává

- ČR nebo státní příspěvková organizace, přičemž předpokládaná hodnota veřejné zakázky činí nejméně 300 000 000 Kč,**
- samospráva, přičemž předpokládaná hodnota veřejné zakázky činí nejméně 50 000 000 Kč.**

Účast hodnotitele v hodnotící komisi je povinná pouze u významných veřejných zakázek zadávaných organizačními složkami České republiky a jejími příspěvkovými organizacemi, tj. zakázek s předpokládanou hodnotou dosahující či přesahující 300 mil. Kč, nikoliv u všech nadlimitních zakázek (tj. stavebních zakázek nad 125 mil. Kč) – podle odhadů půjde jen o několik málo desítek zakázek ročně. Účinnosti nabývá tato povinnost také až od 1. ledna 2014.

Jedná se o povinnost zcela nezávislou na zapojení autorizovaných osob do činnosti hodnotících komisí (ačkoliv významná veřejná zakázka ČR a státní příspěvkové organizace je vždy také nadlimitní zakázkou, tj. autorizovaná osoba a osoba se zvláštní způsobilostí bude také členem komise). K vlastnímu seznamu hodnotitelů bude vydána prováděcí vyhláška (zatím nepřipravena). Hodnotitelé by měli být zapisováni podle odbornosti (takže zřejmě bude také odbornost na stavební zakázky). Do seznamu hodnotitelů bude moci být zapsána pouze osoba, která prokáže svou odbornou praxí v trvání alespoň pěti let a splňuje všeobecné podmínky pro provozování živnosti podle zvláštního právního předpisu (zletilost, bezúhonnost, způso-

bilost k právním úkonům, bezdlužnost – daně, zdravotní a sociální pojištění), není tedy nutná autorizace. Seznam hodnotitelů povede MMR, které bude vždy zadavateli nabízet dvě osoby a zadavatel musí losem rozhodnout, kterou z nich využije. Hodnotící komisi pak bude schvalovat vláda.

Hodnotitel se po vylosování a schválení vládou stane členem hodnotící komise. Je třeba upozornit, že hodnotitel se stane členem komise u veřejné zakázky, se kterou nemá nic společného a jejíž zadávací podmínky nemá šanci nikterak ovlivnit. ZVZ mu sice výslovně dává „právo“ podat podnět na ÚOHS, nicméně toto právo má každý občan i bez výslovného zmocnění v ZVZ. Na druhou stranu, odpovědnost z této funkce není v zásadě žádná (snad s výjimkou nebezpečí mediální pozornosti).

ZVZ neřeší způsob výkonu, je tedy možný jak pracovněprávní, tak obchodněprávní vztah.

III. VŠEOBECNÉ INFORMACE

1. Je veřejná soutěž o projektové řešení pozemní stavby diskriminující pro autorizované inženýry anebo autorizované techniky, je-li v podmínkách zadavatele soutěže omezení – pouze pro autorizované architekty?

- NE – pokud se jedná o pozemní stavbu, která je architektonicky nebo urbanisticky významnou (§ 18 písm. a) autorizačního zákona č. 360/1992 Sb.). Za architektonicky nebo urbanisticky významnou pozemní stavbu je nezbytné považovat všechny pozemní stavby, které jsou takto určeny zvláštním předpisem, územním plánem, rozhodnutím orgánu územního plánování. Účastnit se takové soutěže může autorizovaný inženýr anebo autorizovaný technik (v rozsahu § 18 a § 19 autorizačního zákona) jako člen týmu, který má jako svého člena autorizovaného architekta. Rovněž se může účastnit i právnická osoba, která musí zajistit spolupráci autorizovaného architekta.
- ANO – pokud se jedná o běžnou pozemní stavbu.

2. Můžu jako autorizovaný inženýr v oboru pozemní stavby zpracovat územní studii?

V rozsahu oboru autorizace ano. Kladná odpověď vyplývá z ustanovení autorizačního a stavebního zákona:

- Stavební zákon – § 25

Územně plánovací podklady tvoří územně analytické podklady, které zjišťují a vyhodnocují stav a vývoj území a územní studie, které ověřují možnosti a podmínky změn v území; slouží jako podklad k pořizování politiky územního rozvoje, územně plánovací dokumentace, jejich změně a pro rozhodování v území.

- Autorizační zákon – § 18

Autorizovaný inženýr je v rozsahu oboru (§ 5), popřípadě specializace, pro kterou mu byla udělena autorizace, oprávněn vykonávat tyto vybrané a další odborné činnosti:

- vypracovávat územně plánovací podklady a příslušné části územně plánovací dokumentace,*

3. Platí ustanovení § 119 odst. 3 stavebního zákona pouze pro stavební úřady nebo také pro dotčené orgány? Vztahuje se toto ustanovení pouze na „stavební“ normy nebo na všechny?

Pozn: Předmětné stanovisko je převzato z oficiálních stránek MMR ČR (<http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Novela-stavebniho-zakona/Otazky-a-odpovedi#>).

Uvedené ustanovení uvádí, že pokud během provádění stavby dojde ke změně českých technických norem nebo jiných technických předpisů, podle nichž byla zpracována dokumentace nebo projektová dokumentace, posuzuje se

stavba podle technických norem nebo jiných technických předpisů, které platily v době, kdy byla dokumentace nebo projektová dokumentace zpracována. Z této formulace nevyplývá, a ani by to nebylo logické, že by se mělo jednat jen o normy „stavební“. Při kolaudacích mohou v praxi přicházet v úvahu též např. normy požární, hygienické, elektrotechnické aj.

Pokud dotčený orgán opírá své závazné stanovisko o normu změněnou či novou a nedá souhlas ke kolaudaci, bude třeba informovat jej o znění § 119 odst. 3 stavebního zákona, které je obecně závazné, tedy i pro něj. Pro vzájemnou součinnost stavebních úřadů s dotčenými orgány platí § 4 stavebního zákona; při řešení popsané situace, respektive pro postup

stavebního úřadu jsou relevantní ustanovení jeho odstavců 4 a 8 a ustanovení § 136 odst. 6 správního řádu.

4. Legislativní komise ČKAIT upozorňuje autorizované osoby, že Představenstvo ČKAIT 11. dubna 2013 schválilo nová **Pravidla pro použití razítka při výkonu povolání autorizovaného inženýra a autorizovaného technika**. Celé znění je zveřejněno na stránkách www.ckait.cz – Co je ČKAIT – Autorizační razítko.

Dotazy ke zveřejnění vybrala

Ing. Hedviga Klepáčková
vedoucí Střediska legislativně právního ČKAIT

Historickým městem roku 2012 je Jilemnice

Slavnostní odpoledne při příležitosti vyhlášení Historického města roku – v první řadě zleva: doc. PhDr. Josef Štulc, prezident rady ICOMOS; PhDr. Anna Matoušková, náměstkyně ministryně kultury; RNDr. Ivo Rubik, předseda SHS ČMS; Mgr. Alena Hanáková, ministryně kultury; Ing. Kamil Jankovský, ministr pro místní rozvoj

Ve Španělském sále Pražského hradu, v naší zemi v nesporně nejrepresentativnějších prostorách, byl vyhlášen u příležitosti Mezinárodního dne památek a sídel vítěz soutěže Cena za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón za rok 2012. Vítěz je tradičně nazýván Historickým městem roku 2012. Do finále postoupila z vítězů regionálních kol této soutěže ještě města Cheb a Příbor. Ke cti poroty jako každoročně patří, že vítěz byl opravdu až do vyhlášení důsledně utajen. Přiznám se, že jsem palce držel jako patriot Karlovarského kraje městu Cheb. Relativně dobře znám i město Příbor v Moravskoslezském kraji. Návštěva města Jilemnice v Libereckém kraji, kterou si nesmím nechat ujít, bude však mojí premiérou. Je pochopitelné, že zvu i vás všechny. Musím přiznat, že porota soutěže doposud nikdy neklamala a opravdu vždy stojí za to si vítězné město prohlédnout.

Město Jilemnice se zapojilo do Programu regenerace v roce 1993, přičemž městská památková zóna byla v Jilemnici vyhlášena již v roce 1990. Při opravách historické zástavby město, podle poroty, neztrácí svoji charakteristickou atmosféru. V roce 2012 se v rámci tohoto programu prováděla obnova školy, radnice, kostela sv. Vavřínce a sochy sv. Barbory. Další investice v uplynulém roce směřovaly do úpravy prostranství u kostela sv. Vavřínce i revitalizace zámeckého parku poničeného hurikánem. Předtím, již v roce 2009, byla dokončena celková obnova Masarykova náměstí a v roce 2010 obnova bývalé sýpky jilemnického zámku, který je součástí expozice Krkonošského muzea.

Naše blahopřání nepatří pochopitelně pouze starostovi města Mgr. Vladimíru Richtrovi, který cenu i šek na 1 milion Kč v Praze přebíral, ale zejména

5604 (podle ČSÚ) jilemnickým občanům a mezi nimi i sedmi autorizovaným inženýry a osmi autorizovaným technikům (pochopitelně i inženýrkám a techničkám), členům ČKAIT. Bylo by s podivem, pokud by se právě oni na regeneraci svého města nepodíleli.

V průběhu opravdu slavnostního odpoledne, které tradičně kvalitně a vtipně moderoval redaktor Českého rozhlasu Robert Tamchyna, předneslo České trio výběr z Dumek Antonína Dvořáka a ministryně kultury Alena Hanáková předala rovněž Cenu za památkovou péči in memoriam určenou prof. Mojmiru Horynovi. Cenu za tatínka převzal jeho syn. Cenu časopisu Moderní obec získalo město Prachatice.

Starosta vítězného města Jilemnice Mgr. Vladimír Richter s cenou

Ing. Svatopluk Zídek
předseda Kolegia pro technické památky
ČKAIT & ČSSI

Středisko vzdělávání a informací

Separáty z odborných článků z fondu zahraničních časopisů zpracovali pracovníci Střediska vzdělávání a informací ČKAIT. Časopisy s úplnými texty najdete v knihovně ČKAIT v Praze.

INFORMACE ZE SVĚTA VÝSTAVBY

Výzkumné rampy pro vznášedla ovládaná zvnějšku

Ze země ovládaná malá vznášedla (nazývaná drony) byla vyvinuta v Technologickém ústavu státu Georgia s posláním mapovat staveniště nebo jiná území shora a dosáhnout pomocí fotografických kamer inspekce všude tam, kam je jinak jen velmi obtížný přístup. Drony jsou velmi lehké, nákladově velmi příznivé a létají až do výšky přes 100 m. V současnosti procházejí dvouletými zkouškami, než bude získáno povolení k hromadné výrobě. Drony již byly nasazeny na mapování dvacetipodlažní administrativní budovy. V porovnání s vrtulníky jsou mnohem levnější, ovladatelnější a dostanou se velmi blízko k šetřené budově. Drony jsou vybaveny francouzskou elektronikou Parrot.

Engineering News Record č. 6/176, str. 19

Biologický beton

Španělští vědci vyvinuli nový druh biologického betonu, který lze využít k vytváření mechtů a lišejníků na fasádách ve středozemním podnebí. Umožňuje měnit barvy v čase, zároveň má schopnost absorbovat z atmosféry oxid uhličitý a sluneční záření a tím upravovat vnitřní teplotu budovy. K tvorbě betonu byl použit dvojitý druh cementu s upravenými vlastnostmi, jako je pórovitost a povrchová hrubost. Zhotovený stavební dílec má čtyři vrstvy: nosnou, ochrannou proti vodě, biovrstvu, jež zadržuje vodu, a přerušovanou povrchovou úpravu k zachycení dešťové vody, která brání jejímu odtoku. Katalánská panelárna má v plánu dodávat tyto výrobky za dobrou cenu.

Concrete quarterly, jaro 2013, č. 243

Niemeyerův svět

Brazilský architekt Oskar Niemeyer zemřel v prosinci 2012 ve věku 104 let. Jeho památku ctí všichni, kdo znají jeho architektonickou tvorbu, čítající přes 500 projektů. Inženýři oceňují jeho přístup ke konstrukčním řešením, která byla vždy vstřícná, věčná a kvalitní. Jeho první významnou stavbou byl palác Capanema (1943), první modernistická stavba v Americe. Jeho podporovatelem se stal pozdější brazilský prezident českého původu Juscelino Kubitschek, který mu naprosto důvěřoval a prosadil, aby se Niemeyer stal hlavním architektem nového hlavního města Brasília. Navrhl pro něj budovu Národního kongresu, alej Three powers, budovu soudu, ministerstva zahraničí, katedrálu, muzeum současného umění; v cizině je pak třeba zmínit centrálu Organizace spojených národů v New Yorku, World Heritage Site pro UNESCO, univerzitu v Izraeli a v Konstantinu (Alžírsko), kancelář Mondadori v Miláně. Niemeyer používal hlavně beton. Tvary jeho budov byly na rozdíl od staveb hnutí Bauhausu měkké, zakřivené, vypadaly „jako hory nebo řeky z rodné země či mořské vlny nebo křivky ženy“. Tento básník betonu inspiroval mnoho architektů, což platí i nadále.

Concrete quarterly, jaro 2013, č. 243

Přísada do betonu pro stavby pod vodou

U této nové přísady do betonu, vhodné pro pokládku pod vodou nebo pohlcující zeminu, se jedná o koloidní roztok, který lze použít v přehradách, u pilířů mostů, u oprav hrází a opěrných stěn. Výrobek zabraňuje rozpouštění cementu. Lze jej použít i jako prostředek pro lepší přilnavost bez segregace nebo odpaření a bez modifikace třídy pevnosti. Tuto přísadu dodává firma Sika, značka Sika-Deep 100.

Travaux č. 395, str. 16

EVROPSKÁ UNIE

Zpráva z Bruselu

Pracovní program Evropské komise na rok 2013 má sedm klíčových bodů, z nichž některé jsou zajímavé pro inženýrské profese. Jedná se o zabezpečení vypisování soutěží na projekty, o iniciativu v energetické politice, o plnění programu Horizont 2020 pro výzkum a inovace, o elektronické zavedení výpočetních míst u veřejných zakázek a u stavebních výrobků. Stávající kohezní fondy musí být k dispozici také pro střední a malá města, obce a soukromé osoby; budou účelně působit v oblasti energetických úspor a při sanacích stávajících budov.

Deutsches Ingenieur Blatt č. 1/2 2013, str. 30

Bruselská právní reakce na program Green Deal byla označena za „bláznivou“

Britská vláda vydala před časem sdělení, že všechny materiály a výrobky, které budou prokazatelně uplatněny ve vládním programu Green Deal při výstavbě tzv. zelených staveb, budou mít sníženou sazbu daně o 5 % oproti běžným výrobkům. Evropská komise sdělila, že s tímto snížením daně nesouhlasí a že se Velká Británie musí vrátit k jednotné dani, stejně pro všechny.

V legislativě Evropské unie není žádná zmínka o možném snížení daní pro cokoli, ani pro materiály (např. izolace) snižující energetickou náročnost. Britské stanovisko je založeno na právním názoru, že snížená sazba je pouze „součástí sociálních opatření“, obsažených v environmentální politice vlády. Evropská komise pohrozila Británii soudem. Za britskou vládou stojí všichni významní zástupci stavebnictví a žádají vládu, aby tlaku komise neustupovala. Snížená sazba naopak povzbuzuje výrobce, aby zaváděli takovou výrobu, která by umožnila plnit vládou daný program úspor ve stanovených termínech.

Engineering News Records č. 8, 25. 3. 2013, str. 15

Evropský rok ovzduší

Evropská komise svým dekretem rozhodla o tom, že rok 2013 je rokem kvality ovzduší, boje proti zamořování vzduchu, důsledkům účinku fosilních paliv a dopravních exhalací, což má vliv na zdraví obyvatelstva. Celý program tohoto záměru v rámci evropské politiky bude zveřejněn v průběhu roku.

Travaux č. 895, str. 11

Z NĚMECKÝCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR

Zpráva z inženýrských komor

Pro projektanty pasivních domů pořádá hessenská akademie a komora semináře, spojené po úspěšném ukončení kurzu s certifikací. Semináře obsahují příspěvky ze stavební fyziky, tepelné ochrany budov a energetické úspornosti.

Inženýrská komora v Sasku získá od roku 2014 oprávnění k ustavení a obhajování znalců ve všech inženýrských oborech. Totéž oprávnění získá i komora architektů. Inženýrská komora země Dolní Sasko předložila návrh na uznání 200 zájemců o veřejné znalectví z různých inženýrských oborů, kteří získají oprávnění poskytovat znalecké posudky v zájmu bezpečnosti a vysoké kvality staveb.

Deutsches Ingenieur Blatt, č. 3/2013, str. 37

Životní jubileum Ing. Romana Zoufala, CSc.

Jeden z prvních členů ČKAIT, Ing. Roman Zoufal, CSc., se v červnu letošního roku dožívá osmdesáti let. Při této příležitosti bych kromě gratulace rád zhodnotil odborné a pracovní aktivity jubilanta.

Vysokoškolské studium ukončil diplomovou prací v roce 1956 na VUT v Brně a v roce 1971 obhájil kandidátskou dizertační práci na VŠD Žilina. Po ukončení studia pracoval nejprve jako stavbyvedoucí, potom jako projektant-statik. V roce 1965 přešel do VÚPS Praha, kde pracoval jako vědecký pracovník, později jako vedoucí odboru se specializací požární bezpečnost staveb. V roce 1990 založil firmu PAVUS, a.s., s vyprofilovaným zaměřením na požární bezpečnost, jehož se stal prvním ředitelem. V současnosti je poradcem ředitele firmy PAVUS.

Pracovní zaměření je dodnes orientováno zejména na normotvornou činnost, a to v rámci ÚNMZ, ISO a CEN, kde byl do roku 2005 stálým delegátem za Českou republiku. Je zpracovatelem jedenácti ČSN a čtyřiceti jedné ČSN EN. V současné době je předsedou normalizační komise TNK 27. V rámci ČKAIT byl do roku 2006 předsedou zkušební komise oboru požární bezpečnost staveb.

Za dlouhé roky práce ve výzkumu se podílel na mnoha výzkumných projektech, z nichž je možné jmenovat zejména systém statistiky požarovosti, metodiku zkoušení dřevěných konstrukcí za vysokých teplot, regeneraci panelových domů z hlediska požární bezpečnosti, databázový systém požárních klasifikací stavebních výrobků, projekt JPD 3 – celoživotní vzdělávání v požární ochraně. V roce 2009 zpracoval s kolektivem publikaci Hodnoty požární odolnosti stavebních konstrukcí podle Eurokódů, která nahrazuje složité výpočty a drahé zkoušky. Během své aktivní činnosti byl oceněn organizací ISO a ČNI a medailí za zásluhy o bezpečnost Hasičského záchranného sboru ČR.

Za ČKAIT, jehož je jubilant dlouholetým členem (autorizace 0000117), chci při této příležitosti poděkovat za práci vykonávanou pro Komoru a popřát hodně zdraví, pohody a zachování životního elánu do dalších let.

*Ing. Václav Mach
čestný předseda ČKAIT*

Z+i 2/2013

Pro své členy vydává
Česká komora autorizovaných inženýrů
a techniků činných ve výstavbě.
www.zpravy-ckait.cz

Redakční rada:

Ing. Miroslav LOUTOCKÝ
předseda redakční rady
Ing. Svatopluk ZÍDEK
místopředseda redakční rady,
předseda oblasti Karlovy Vary,
člen představenstva ČKAIT
Marie BÁČOVÁ
odborná poradkyně předsedy ČKAIT
kancelář Komory ČKAIT Praha
Ing. Jiří DAN
oblast Olomouc
Ing. Milan HAVLIŠTA
předseda oblasti Hradec Králové
Ing. Hedviga KLEPÁČKOVÁ
vedoucí Střediska legislativně právního ČKAIT
Ing. Alena KOZÁKOVÁ
tajemnice RK ČKAIT Brno
Ing. Radim LOUKOTA
předseda oblasti Pardubice, člen představenstva ČKAIT
doc. Ing. Vojtěch MENCL, CSc.
zástupce RR pro střední, odborné a vysoké školy
Ing. Miroslav NAJDEK, CSc.
předseda Autorizační rady ČKAIT
doc. Ing. Karel PAPEŽ, CSc.
předseda Ediční rady ČKAIT,
člen Rady pro podporu rozvoje profese ČKAIT

Adresa redakce:

ČKAIT – regionální kancelář Brno
Vrchlického sad 2, 602 00 Brno
tel./fax: 545 574 310, tel.: 545 212 123
e-mail: brno@ckait.cz

Návrh grafické úpravy: 3P spol. s r.o.
Radlická 50, 150 00 Praha
tel.: 257 315 656, e-mail: jiri.silar@studio3p.cz

Sazba: EXPO DATA spol. s r.o.
Výstaviště 1, 648 03 Brno
tel.: 541 159 400, e-mail: taborsky@expodata.cz

Tisk: Tiskárna DIDOT, spol. s r.o.
Trnkova 119, 628 00 Brno

MK ČR E 15660
ISSN 1804-7025

Vycházíme nejméně čtyřikrát ročně.
Pro členy ČKAIT zdarma. Náklad: 30 000 výtisků.

Následující vydání Z+i ČKAIT č. 3/2013
Termíny příspěvků: 16. 7. 2013 na adresu redakce.
Termín vydání: 6. 9. 2013

VÝZVA PRO ČLENY

ELEKTRONICKÝ FORMÁT ČASOPISU ČKAIT ZPRÁVY A INFORMACE (Z+i)

Interní časopis Zprávy a informace vychází čtyřikrát ročně od roku 2007 a každé číslo dostáváte poštou. Poslední anketa na webu Komory ukázala i zájem o elektronický formát. Jestli už také dáváte přednost elektronickému formátu a čtení ve vaší čtečce, tabletu nebo smartphonu, tak pro vás nyní máme připraveno řešení. Místo papírového výtisku vám po vydání čísla pošleme na registrovaný e-mail adresu souboru ve formátu PDF, z níž si číslo do vašeho zařízení bezplatně stáhnete a přečtete. Formát PDF je univerzální a čitelný ve většině zařízení.

Máte-li o elektronický formát zájem, napište na e-mail své oblastní kanceláře: členské číslo (7 číslic), e-mailovou adresu a prohlášení: „Místo papírového vydání prosím o zaslání elektronického formátu časopisu Z+i.“ Další číslo si přečtete již ve vašem elektronickém zařízení. Odběratelům elektronického vydání přestaneme posílat papírové vydání.

*Ing. Radek Hnízdil, Ph.D.
vedoucí Střediska informačních technologií ČKAIT*

v příštím čísle najdete

- **Konference městského inženýrství**
jednala o ohrožení měst a sídel
povodněmi
- **Diskuse a otázky na Shromáždění**
delegátů ČKAIT 2013
- **Doménou oblastí jsou exkurze**
a významné stavby

Foto na titulní straně:
Technicky náročná a zdařilá konverze plynojemu Gong
v Ostravě – Vítkovicích obdržela Cenu ČKAIT 2012
(foto: Tomáš Souček)

Foto na poslední straně:
Pavilon P Stavebních veletrhů Brno 2013 soustředil
nabídku výrobků a služeb

18. MEZINÁRODNÍ SYMPOZIUM MOSTY 2013 CENA MOSTNÍ DÍLO ROKU 2011

Most na silnici I/67 přes Bohumínskou stružku v úseku Skřečůň–Bohumín

Most nad přepadem rybníku Bezdrev

Most na cyklistické stezce Ostravská přes dálnici, silnici I/67 a odvodňovací příkop

Estakáda přes trať a komunikace, přeložka silnice I/9 MÚK Sosnová

Slovaktual

Šimbera

Slovaktual

dveře
do kterých se
zabouchne
...nikdy ne cítí

HELLA

FA

VP

LOMAX

Internorm

rychl oběžná fóliová vrata